

KANADA PAZAR BİLGİLERİ

Ottawa Ticaret Müşavirliği
Mart 2026

İçindekiler

1. Genel Görünüm	3
Kanada – ABD İlişkileri	3
Kanada – Çin İlişkileri	4
2. Ekonomik Görünüm.....	5
3. Dış Ticaret İstatistikleri	6
Kanada’nın İhracatı	6
Kanada’nın İthalatı.....	8
4. Dış Ticaret Mevzuatı	9
Serbest Ticaret Anlaşmaları	9
Gümrük Vergileri	11
Dampinge Karşı Önlemler	12
İç Vergiler ve Oranları	12
5. Türkiye – Kanada Dış Ticaret İstatistikleri	13
6. Pazara Giriş ve Alıcılara Ulaşma Kanalları	18
Kanada İthalatçı Veritabanı	18
Marketler, Perakende Zincirleri.....	19
Giyim ve Ev Tekstili Perakende Zincirleri	20
Fuarlar.....	21
Sektörel Birlikler	21
Ticaret Odaları	22
E-Ticaret.....	23
Pazar Yapısı ve Eğilimler	23
Kamu İhaleleri.....	24
7. Önemli Sektörler.....	24
Altyapı ve İnşaat	24
Madencilik	26
Enerji, Petrol, Doğalgaz.....	27
Savunma Sanayi.....	29
Otomotiv.....	31
Demir Çelik	32
Tarım ve Gıda.....	33
8. Standartlar ve Etiketleme.....	34
9. Şirket Kuruluşuna İlişkin Bilgiler	35

1. Genel Görünüm

2025 yılı itibarıyla Kanada nüfusu 41 milyonu aşmıştır. En büyük eyaletler sırasıyla Ontario (16.2 milyon), Quebec (9.1 milyon), British Columbia (5.7 milyon) ve Alberta'dır (5 milyon).

Toronto, Ontario eyaletinin en büyük şehri ve ülkenin ticaret merkezi konumundadır. Başkent Ottawa, Ontario eyaletindeki bir diğer önemli şehirdir. Quebec eyaletinde Montreal, British Columbia eyaletinde Vancouver, Alberta eyaletinde Calgary ve Edmonton, diğer önemli şehirlerdir.

Liberal Parti, Mark Carney liderliğinde Nisan 2025 federal seçimlerini kazanmıştır. Gıda ve konut fiyatlarındaki yüksek enflasyon ile göç politikaları nedeniyle eleştirilen ve anketlerde oy kaybı yaşayan Liberal Parti'de Justin Trudeau seçim sürecinde istifa ederek liderliği Carney'e devretmiştir. Bu gelişmenin ardından ABD Başkanı Trump'ın Kanada'ya yönelik tarifeleri ve Kanada'nın 51. eyalet olabileceğine dair açıklamaları siyasi gündemi değiştirmiş ve kampanya süreci, hangi partinin Trump ile daha iyi başa çıkabileceği sorusu etrafında şekillenmiştir. Seçim sürecinde desteğini artıran Liberal Parti sandıktan birinci parti olarak çıkmıştır.

Hükümetin öncelikleri arasında ABD ile artan ticaret gerilimini yönetmek, ticaretin çeşitlendirilmesi, enerji ve altyapı yatırımlarının hızlandırılması, eyaletler arası ticaret engellerinin kaldırılması ve konut yetersizliğinin giderilmesi yer almaktadır.

Maninder Sidhu, yeni kabinede Uluslararası Ticaret Bakanı olarak görev almıştır. Sidhu, 2019'dan beri Brampton East milletvekilidir.

Carney'in liderliğinde hükümetin önceliği, ABD ile artan ticaret gerilimini yönetmektir. Mevcut durumda, ABD, Kanada'ya otomobillerde %25, çelik, alüminyum ve bakır ürünlerinde %50 oranında ve mobilya, kereste ürünlerinde ise değişen oranlarda vergi uygulamaktadır. Söz konusu vergiler, bu sektörlerde ihracatının yaklaşık %90'ını ABD'ye yapan Kanadalı üreticileri oldukça olumsuz etkilemektedir.

Diğer taraftan, Kanada hükümeti, ABD'ye olan bağımlılığı azaltmayı ve ticaretin çeşitlendirilmesini stratejik bir öncelik olarak belirlemiştir. Bu çerçevede, Kanada, önümüzdeki on yıl içerisinde ABD dışı pazarlara yönelik ihracatını iki katına çıkararak 300 milyar Kanada dolarına ulaşmayı hedeflemektedir.

Kanada – ABD İlişkileri

2025 yılında Kanada'nın ABD'ye ihracatı %7.2 azalışla 404 milyar USD'ye gerilemiştir. ABD'den ithalat ise %5.8 azalışla 259 milyar USD'ye gerilemiştir. Kanada'nın ABD'ye karşı dış ticaret fazlası 2025 yılında 145 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

ABD, Kanada'nın en önemli ticaret ortağıdır. Kanada, ihracatının %70-75'ini ABD'ye, ithalatının %45-50'sini ABD'den yapmaktadır.

2025 yılında, otomotiv (%25), çelik (%50), alüminyum (%50), bakır (%50), kereste (%10) ve mobilya (%25-50) sektörlerinde ABD'nin tarifeleri Kanada'yı da kapsayacak şekilde yürürlüğe girmiştir. Kanada, anılan sektörlerde ihracatının yaklaşık %90'ını ABD'ye yapmaktadır. Tarifeler sebebiyle

söz konusu sektörler olumsuz etkilenmekte ve bu sektörlerde ABD'ye ihracatta düşüş yaşanmaktadır.

Kanada ise bu tarifelere karşı çelik, alüminyum ve otomotiv sektörlerinde %25 oranında karşı tarifelerle cevap vermiştir.

Kanada'nın ABD ile ekonomik ve ticari ilişkileri, ülke ekonomisi için hayati önem taşımaktadır. Kanada Hükümeti, söz konusu tarifelerin kaldırılması veya düşürülmesi amacıyla ABD ile bir anlaşmaya varmak istemektedir. Bu amaçla Kanada hükümeti, ABD'li teknoloji şirketlerinin rahatsız olduğu dijital servis hizmeti vergisini (DST) iptal etmiştir. Ayrıca, Kanada'nın savunma harcamalarının 2035 yılına kadar kademeli olarak milli gelirin %5'ine yükseltileceği taahhüt edilmiştir.

Buna ilaveten, ABD'nin bakır, kereste ve mobilya sektörlerinde uyguladığı vergilere ve çelik sektöründe tarifelerin %50'ye yükseltilmesine karşı, devam eden müzakereler gerekçe gösterilerek Kanada tarafından karşı bir tarife uygulanmamıştır.

Diğer taraftan, ABD, Kanada'ya yönelik CUSMA uyumlu olmayan ithalata %35 genel vergi uygulamaktadır. Ancak, CUSMA ticarete konu ürünlerin tamamına yakını (tarife satırlarının %98'i, ikili ticaret hacminin %99,9'u) kapsamakta olup Kanada'nın ABD'ye ihracatı büyük ölçüde CUSMA uyumludur. Bu çerçevede, söz konusu genel tarifeler fiiliyatta büyük oranda uygulanmamaktadır. CUSMA ticaret anlaşması sayesinde, anılan sektörler dışında, Kanada ürünlerinin ABD'ye tarifersiz olarak ihracatı devam etmektedir.

Kanada Başbakanlığı tarafından yapılan açıklamalarda, CUSMA anlaşmasına bağlılık vurgulanmakta ve belirli sektörlerdeki tarifelere rağmen Kanada'nın ABD'ye ihracatta halen en düşük ortalama tarifeye sahip olduğu ve CUSMA sayesinde ABD'ye ihracatın büyük bölümünün tarifersiz olarak devam ettiği belirtilmektedir. CUSMA Anlaşması'nın olağan gözden geçirme tarihi Haziran 2026 olarak belirlenmiştir. Ancak, müzakerelerin daha erken bir tarihte başlatılabileceği de dile getirilmektedir.

Kanada – Çin İlişkileri

2025 yılında Kanada'nın Çin'e ihracatı 24 milyar USD, Çin'den ithalatı 65 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Kanada'nın Çin'e karşı 41 milyar USD ticaret açığı bulunmaktadır.

Kanada, Çin'e karşı birçok ürün grubunda damping ve sübvansiyon önlemleri uygulamaktadır. Ayrıca, madencilik, haberleşme ve teknoloji gibi kritik sektörlerde Çin'in Kanada'ya yatırımları kısıtlamalara tabidir.

Kanada'nın Ekim 2024 tarihinde Çin menşeli elektrikli araçlara %100 oranında, Çin menşeli demir, çelik ve alüminyum ürünlerine %25 oranında ilave gümrük vergisi uygulaması iki ülke arasında ticari gerilimin artmasına neden olmuştur.

Çin, Mart 2025 tarihinde açıkladığı kararla, Kanada'nın aldığı tarifelere karşılık olarak Kanada'dan bazı tarım ürünleri ithalatına gümrük vergileri uygulamaya koymuştur. Kanada'dan kanola yağı, kanola küspesi ve bezelye ithalatına %100, domuz eti ve su ürünleri ithalatına %25 oranında gümrük vergisi yürürlüğe konulmuştur. Buna ilaveten, Kanada'dan kanola tohumu ithalatına ilişkin

damping soruşturması başlatılmış ve %75,8 oranında geçici önlem uygulanmıştır.

Kanada ve Çin arasındaki söz konusu ticari gerginlik Başbakan Mark Carney'in Ocak 2026 tarihinde Çin'in başkenti Pekin'i ziyaret etmesiyle sona ermiştir. Başbakan Carney ve Başkan Xi, son dönemde karşılıklı olarak otomobil ve kanola ürünleri başta olmak üzere uygulamaya konulan ilave tarifelerin kaldırılması noktasında anlaşmaya varmıştır.

Yapılan anlaşmaya göre, Kanada, 49.000 adede kadar Çin menşeli elektrikli aracın ithalatında %100 olarak belirlenen ek gümrük vergisini uygulamayacaktır. Ayrıca, Çinli otomotiv firmalarının Kanada'da yatırım yapması ve Kanadalı işçiler için otomotiv üretim sektöründe yeni istihdam fırsatları yaratması beklenmektedir.

Buna karşılık olarak, Çin de Kanada'dan kanola başta olmak üzere çeşitli tarım ürünlerine uyguladığı ilave gümrük vergilerini kaldırmıştır. Ayrıca, kanola tohumu damping soruşturmasında önlem oranı %75,8'den %5,9'a düşürülmüştür. Kanadalı üreticilerin Çin'e yaklaşık 4 milyar dolar tutarında kanola tohumu ihracatı bulunmaktadır.

Söz konusu anlaşma, önemli kanola ve tarım ürünleri üreticisi olan Saskatchewan, Alberta ve Manitoba eyaletlerince memnuniyetle karşılanmıştır. Diğer taraftan, Kanada otomotiv sektörünün merkezi olan Ontario eyaletinin Başbakanı Doug Ford ise anlaşmayı eleştirmiştir. Ayrıca, Başkan Trump ve ABD hükümetinden çeşitli yetkililer, Kanada ve Çin'in ekonomik olarak yakınlaşmasının ve özellikle otomotiv sektöründe olası bir işbirliğinin Kuzey Amerika tedarik zinciri ve USMCA çerçevesi bakımından sorun oluşturacağı belirtmiştir.

2. Ekonomik Görünüm

Türkiye ve Kanada 2025 Yılı Ekonomik Büyüklük

	Nüfus	GDP (trilyon USD)	GDP Büyüklük Sırası	GDP PPP (trilyon USD)	GDP PPP Büyüklük Sırası	Kişi başı GDP	Kişi Başı GDP PPP
Kanada	41,288	2.28	10	2.72	16	54,930	65,500
Türkiye	85,518	1.57	16	3.77	11	18,200	43,786

Kaynak:IMF 2025 Ekim Raporu

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025
GSYİH (Cari Fiyatlar - Trilyon \$)	2.17	2.24	2.28
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	1.5	1.5	1.2
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar - \$)	54,220	54,340	54,930
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	3.9	2.4	2.1
Faiz	5	3.25	2.25
İşsizlik Oranı (%)	5.4	6.4	6.8
İhracat (Milyar \$)	568	569	557
İthalat (Milyar \$)	559	554	564

Büyüme

Kanada ekonomisi 2023 ve 2024 yıllarında %1,5 oranında büyümüştür. Büyümenin ABD'nin tarifeleri nedeniyle 2025'te de düşük seyretmesi ve %1,2 seviyesinde bir büyüme oranı ile yılı kapatması beklenmektedir.

Faiz

Kanada Merkez Bankası, 2024 yılının Haziran ayında %5 olan politika faizinde indirimlere başlamıştır. 2025 yılında indirimler devam etmiş ve son olarak 2025 Ekim ayında yapılan indirimle faiz %2,25'e düşürülmüştür. Kanada Merkez Bankasının politika faizini %2'ye yakın seviyelerde sürdürmesi beklenmektedir.

Enflasyon

2022 yılında %6,8'e yükselen enflasyon, 2023 yılında %3,9'a gerilemiştir. Enflasyonda düşüş eğilimi devam etmekte olup 2024 yılında %2,4'e, 2025 yılında ise %2,1'e gerilemiştir.

Kur

Kanada Merkez Bankasının hızlı faiz indirimleri ve Başkan Trump'ın tarife tehditleri nedeniyle 2024 yılında Kanada doları ABD dolarına karşı değer kaybetmiş, 2024 yılı başında 1.32 seviyesinde olan USD/CAD paritesi yılı 1.44 seviyelerinde kapatmıştır. Diğer taraftan, 2025 yılında Kanada doları, ABD dolarına karşı bir miktar değer kazanmış ve parite yılı 1.37 seviyelerinde kapatmıştır.

İşsizlik

Kanada ekonomisinin son yıllarda düşük büyümesi nedeniyle işsizlik oranı yükselmektedir. 2022 yılında %5,3, 2023 yılında %5,4 olan işsizlik 2024 yılında %6,4'e yükselmiştir. ABD'nin çelik, alüminyum ve otomotiv sektöründe uyguladığı tarifeler işsizliğin artmasına neden olmuş ve 2025 yılında işsizlik %6,8'e yükselmiştir.

3. Dış Ticaret İstatistikleri

Kanada'nın ithalat ve ihracat verilerine, Kanada İstatistik Kurumu tarafından hazırlanan Trade Data Online uygulaması üzerinden erişilebilmektedir. Uygulamaya aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://ised-isde.canada.ca/app/ixb/tdo/crtr.html?&productType=HS6&lang=eng>

Kanada'nın İhracatı

Kanada'nın ihracatı 2025 yılında, %2.2 gerileyerek 557 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. ABD, Kanada'nın en fazla ihracat yaptığı ülkedir. İhracatın %70-75'i ABD'ye, ithalatın %45-50'si ABD'den yapılmaktadır. Diğer ülkeler sırasıyla Birleşik Krallık, Çin ve Japonya'dır.

Kanada, büyük ölçüde petrol ihracatı sayesinde ABD ile ticaretinde yüksek bir dış ticaret fazlası vermektedir. Diğer taraftan diğer ülkelerle ticaretinde ise genellikle dış ticaret açığı bulunmaktadır.

Kanada, enerji ve maden ürünleri başta olmak üzere büyük oranda hammadde ihracatçısıdır. Petrol, doğalgaz, altın, bakır, nikel, metal cevherleri, alüminyum, potas, uranyum, buğday, bakliyat önde gelen ihracat kalemleri arasındadır. Özellikle ABD'ye yapılan petrol ihracatı yıllık 130 milyar USD seviyelerindedir. İmalat sanayi sektörleri ise (otomotiv, makina, çelik vb) ABD'ye ihracat odaklı çalışmaktadır.

Kanada'nın 2025 yılında en fazla ihraç ettiği ürünler 137 milyar USD ile petrol ve yakıtlar, 53 milyar USD ile otomotiv, 44 milyar USD ile altın ve 42 milyar USD ile makineler olmuştur.

Ürün bazında bakıldığında, 2025 yılında ABD tarifeleri kaynaklı olarak otomotiv, çelik, alüminyum ve ahşap ürünler ihracatında gerileme görülmektedir. Diğer taraftan, altın ihracatındaki artış dikkat çekmektedir.

Ülke bazında bakıldığında ise ABD'ye olan ihracatın tarifelerin etkisiyle %7.2 azaldığı görülmektedir. Diğer taraftan Birleşik Krallık ve Avrupa ülkelerine yapılan ihracatta artış bulunmaktadır.

Eyalet bazında ise, en fazla ihracat yapan ilk üç eyalet Ontario, Alberta ve Quebec olarak sıralanmıştır. İhracatın %41'i Ontario eyaletince, %23'ü Alberta eyaletince, %16'sı Quebec eyaletince yapılmıştır.

Ülke Bazında Kanada'nın Genel İhracatı (milyon ABD doları)

Ülke	2023	2024	2025	2025 Değişim	2025 Pay (%)
Toplam	568,274	568,998	556,642	-2.2%	100.0%
ABD	441,156	435,017	403,648	-7.2%	72.5%
Birleşik Krallık	10,493	20,654	33,449	61.9%	6.0%
Çin	22,577	21,744	24,415	12.3%	4.4%
Japonya	11,683	10,916	10,402	-4.7%	1.9%
Hollanda	5,496	5,141	6,785	32.0%	1.2%
Almanya	5,203	4,931	6,544	32.7%	1.2%
Meksika	6,488	6,279	6,345	1.1%	1.1%
Güney Kore	5,140	5,562	5,056	-9.1%	0.9%
Fransa	3,159	3,212	3,590	11.8%	0.6%
İtalya	1,990	2,380	2,802	17.7%	0.5%

(Kaynak: Statistics Canada)

Ürün Bazında Kanada'nın Genel İhracatı (milyon ABD doları)

GTP 2	Ürün Adı	2023	2024	2025	2025 Değişim
	Toplam	568,274	568,998	556,642	-2.2%
'27	Petrol ve minarel yakıtlar	143,417	144,968	136,731	-5.7%
'87	Kara taşıtları ve aksam parça	63,677	58,005	52,623	-9.3%
'71	Altın ve mücevher eşyası	28,369	34,030	44,370	30.4%
'84	Makina ve aksam parçaları	42,464	40,996	41,946	2.3%
'85	Elektrikli ekipmanlar	16,008	17,434	17,175	-1.5%
'39	Plastik ürünler	15,509	16,037	14,749	-8.0%
'88	Uçaklar ve aksam parçaları	11,770	13,156	13,742	4.5%
'44	Ahşap ürünler	13,380	13,545	12,230	-9.7%

'76	Aluminyum ürünler	12,591	12,803	11,932	-6.8%
'26	Metal cevherleri	11,409	11,669	11,839	1.5%
'10	Hububat	11,209	9,371	9,938	6.0%
'30	Eczacılık ürünler	9,594	11,289	9,466	-16.1%
'90	Optik cihazlar	8,251	8,429	8,818	4.6%
'02	Et ürünleri	7,013	7,457	7,835	5.1%
12	Yağlı tohumlar	8,236	7,988	7,805	-2.3%
48	Kağıt ürünleri	7,920	7,920	7,424	-6.3%
31	Gübre	9,547	6,682	7,339	9.8%
'72	Demir çelik	9,602	9,009	6,402	-28.9%

(Kaynak: Statistics Canada)

Kanada'nın İthalatı

Kanada'nın ithalatı 2025 yılında %1.7 artışla 564 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. En fazla ithalat ABD'den yapılmıştır. Diğer ülkeler sırasıyla Çin, Meksika ve Almanya'dır.

Kanada'nın 2025 yılında en fazla ithal ettiği ürünler 90 milyar USD ile otomotiv, 83 milyar USD ile makineler ve 52 milyar USD ile elektrikli ekipmanlar olmuştur.

Kanada'nın ABD'ye uyguladığı karşı tarifeler ve çelik ürünlerinde uygulamaya başladığı genel tarifeler dolayısıyla otomotiv ve çelik ürünleri ithalatında düşüş görülmektedir. ABD'den yapılan ithalat %5.8 azalışla 274 milyar dolardan 259 milyar dolara gerilemiştir.

Diğer taraftan, altın ithalatında artış olduğu görülmektedir.

Eyalet bazında bakıldığında ise en fazla ithalat yapan üç eyalet Ontario, Quebec ve British Columbia olarak sıralanmıştır. İthalatın %60'ı Ontario eyaletince, %15'i Quebec eyaletince, %10'u British Columbia eyaletince yapılmıştır.

Ülke Bazında Kanada'nın Genel İthalatı (milyon ABD doları)

Ülke	2023	2024	2025	2025 Değişim	2025 Pay(%)
Toplam	558,685	554,240	563,839	1.7%	100.0%
ABD	277,111	274,391	258,574	-5.8%	45.9%
Çin	66,077	64,015	64,851	1.3%	11.5%
Meksika	34,127	34,294	38,181	11.3%	6.8%
Almanya	18,512	17,181	17,971	4.6%	3.2%
Japonya	15,300	15,243	15,067	-1.2%	2.7%
Vietnam	9,823	10,639	13,798	29.7%	2.4%
Güney Kore	10,211	12,236	12,379	1.2%	2.2%
İtalya	9,548	8,958	9,767	9.0%	1.7%
Brezilya	6,799	7,428	8,295	11.7%	1.5%
İsviçre	6,285	5,431	7,416	36.5%	1.3%
Fransa	6,401	7,078	7,295	3.1%	1.3%
Birleşik Krallık	6,965	6,923	7,116	2.8%	1.3%
Hindistan	5,575	5,795	6,927	19.5%	1.2%

(Kaynak: Statistics Canada)

Ürün Bazında Kanada'nın Genel İthalatı (milyon ABD doları)

GTP 2	Ürün Adı	2023	2024	2025	Değişim
	Toplam	558,685	554,240	563,839	1.7%
'84	Makina ve aksam parçaları	84,137	82,687	87,527	5.9%
'87	Kara taşıtları ve aksam parça	91,925	90,429	86,956	-3.8%
'85	Elektrikli ekipmanlar	52,946	52,060	51,907	-0.3%
'27	Petrol ve mineral yakıtlar	38,379	34,625	34,324	-0.9%
'71	Altın ve mücevher eşyası	19,588	19,162	26,180	36.6%
'39	Plastik ürünleri	19,309	19,540	19,292	-1.3%
'30	Eczacılık ürünleri	18,901	18,962	18,844	-0.6%
'90	Optik cihazlar	15,059	15,627	16,160	3.4%
'73	Demir çelik ürünleri	12,673	11,891	11,509	-3.2%
'94	Mobilya	9,557	9,295	9,645	3.8%
'88	Uçaklar ve aksam parçaları	8,976	8,811	9,156	3.9%
'72	Demir çelik	9,453	8,757	7,434	-15.1%
29	Organik kimyasallar	8,254	7,663	7,183	-6.3%
'40	Kauçuk ürünler	6,946	6,994	7,099	1.5%
48	Kağıt ürünleri	6,716	7,041	6,891	-2.1%
38	Çeşitli kimyasal ürünler	7,712	6,910	6,836	-1.1%
'61	Örme Giyim	5,802	5,971	6,499	8.8%
08	Meyve ve kuruyemiş	5,627	6,009	6,351	5.7%

(Kaynak: Statistics Canada)

4. Dış Ticaret Mevzuatı

Serbest Ticaret Anlaşmaları

Kanada, 51 ülke ile yürürlükte olan 15 adet Serbest Ticaret Anlaşması imzalamıştır. ABD ve Meksika ile imzalanan CUSMA, Avrupa Birliği ülkeleri ile imzalanan CETA ve bazı pasifik ülkeleri ile imzalanan CPTPP en önemli serbest ticaret anlaşmalarıdır.

Kanada, ABD ve Meksika arasında 1994 yılından beri yürürlükte olan serbest ticaret anlaşması (CUSMA), hem sanayi hem de tarım ürünlerini içeren kapsamlı bir ticaret anlaşmasıdır. ABD ile devam eden ticaret gerilimi altında CUSMA Anlaşması 2026 yılında yeniden gözden geçirilecektir. Kanada için CUSMA Anlaşması ABD pazarına erişim açısından kritik önem taşımaktadır. Bu çerçevede, CUSMA Anlaşması'nın devam etmesi Kanada'nın ABD pazarına kesintisiz erişiminin sürdürülmesi bakımından büyük önem arz etmektedir.

Kanada'nın ABD'den sonra ikinci en büyük ticari ortağı olan Avrupa Birliği ile imzalanan serbest ticaret anlaşması (CETA), 2017 yılında yürürlüğe girmiştir. Mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticareti, yatırımlar ve kamu alımlarını da kapsayan CETA, Kanada ile Avrupa Birliği arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır.

Kanada'nın taraf olduğu bir diğer önemli serbest ticaret anlaşması ise Trans-Pasifik Ortaklık Anlaşmasıdır (CPTPP). Avustralya, Brunei, Şili, Japonya, Malezya, Meksika, Yeni Zelanda, Peru, Singapur ve Vietnam'ın da taraf olduğu CPTPP, Kanada'nın Asya-Pasifik bölgesi ile ticari ilişkilerinin

geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Kanada, son olarak Endonezya ve Ekvator ile STA müzakerelerini tamamlamıştır. Onay süreçlerinin tamamlanmasının ardından anılan anlaşmalar yürürlüğe girecektir.

Kanada hükümeti ve iş çevreleri, ABD ile yaşanan tarife gerilimi ile birlikte dış ticarete ABD'ye olan bağımlılığı azaltmak ve ticareti çeşitlendirmeyi amaçlamaktadır. Kanada, önümüzdeki on yıl içerisinde ABD dışı pazarlara yönelik ihracatını iki katına çıkararak 300 milyar Kanada dolarına ulaşmayı hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda, Hindistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Tayland ve Mercosur ile müzakere edilecek dört Serbest Ticaret Anlaşması (STA) için kamuoyundan görüş alma süreci başlatılmıştır.

Türkiye-Kanada arasında bir Serbest Ticaret Anlaşması imzalanması konusunda ön görüşmeler 2013 yılında tamamlanmış olmakla birlikte bugüne kadar müzakere aşamasına geçilememiştir.

Kanada'nın serbest ticaret anlaşmalarına aşağıda yer alan adresten ulaşılabilir.

<https://international.canada.ca/en/global-affairs/services/trade/agreements-negotiations/investment-agreements>

Kanada'nın Serbest Ticaret Anlaşmaları

Serbest Ticaret Anlaşması	Ülkeler
Canada-United States-Mexico Agreement (CUSMA)	ABD, Meksika
Canada-European Union: Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA)	Avrupa Birliği
Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership (CPTPP)	Avustralya, Brunei, Şili, Japonya, Malezya, Meksika, Yeni Zelanda, Peru, Singapur, Vietnam
Canada-Chile Free Trade Agreement	Şili
Canada-Colombia Free Trade Agreement	Kolombiya
Canada-Costa Rica Free Trade Agreement	Kosta Rika
Canada-European Free Trade Association (EFTA) Free Trade Agreement	İzlanda, Lihtenştayn, Norveç, İsviçre
Canada-Honduras Free Trade Agreement	Honduras
Canada-Israel Free Trade Agreement (CIFTA)	İsrail
Canada-Jordan Free Trade Agreement	Ürdün
Canada-Panama Free Trade Agreement	Panama
Canada-Peru Free Trade Agreement	Peru
Canada-Republic of Korea Free Trade Agreement (CKFTA)	Güney Kore
Canada-Ukraine Free Trade Agreement (CUFTA)	Ukrayna
Canada-UK Trade Continuity Agreement (Canada-UK TCA)	Birleşik Krallık

CANADA'S FREE TRADE AGREEMENTS

Gümrük Vergileri

Kanada Sınır Hizmetleri Ajansı (Canada Border Services Agency), Kanada'nın gümrük hizmetlerinden sorumlu federal kuruluştur. İthalat mevzuatına ilişkin detaylı bilgiye <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/guide-eng.html> adresinden ulaşılabilir. Bu kılavuz esas olarak Kanada'daki ithalatçılar için hazırlanmış olsa da sürecin ihracatçılar tarafından da anlaşılması açısından faydalıdır.

Kanada'ya ithal edilen malların sınıflandırılması Dünya Gümrük Örgütü tarafından oluşturulan HS (Harmonized System) kodlarına göre yapılmaktadır. HS kodlarının ilk 6 hanesi tüm ülkelerde aynıdır. Türkiye ve Kanada da bu ortak 6 haneli sistemi kullanmaktadır. 6. haneden sonraki tarife kodları ise ülkeler arasında farklılık gösterebilmektedir.

2026 yılı gümrük tarifelerine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir. Türkiye ve Kanada arasında ticaret anlaşması bulunmadığından Türkiye menşeli ürünler için MFN tarifesi uygulanmaktadır.

<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/trade-commerce/tariff-tarif/2026/01-99/01-99-2026-eng.pdf>

Kanada genel olarak liberal bir dış ticaret rejimine sahip olup özellikle Kanada'da üretilmeyen birçok ürün gümrük vergisinden muaftır. Diğer taraftan, et, et ürünleri, süt, süt ürünleri, yumurta gibi bazı tarım ürünlerinde oldukça yüksek gümrük vergileri uygulanmaktadır. Yine, Türkiye'nin de ihracat yaptığı tekstil ve konfeksiyon ürünlerinde (%18 seviyelerinde) ve gemilerde (%25 seviyelerinde) gümrük vergileri yüksek seviyelerdedir. Ayrıca, çelik ürünlerinin önemli bölümünde anti-damping önlemleri ve tarife kotaları uygulanmaktadır.

DTÖ kayıtlarına göre, 2024 yılında ortalama tarife oranı %3.8 düzeyinde olup söz konusu oran tarım ürünlerinde %15.1, sanayi ürünlerinde ise %2 düzeyindedir. Tarife satırlarının %77,8'i gümrük vergisinden muaftır. Ortalama MFN tarife oranı en yüksek olan sektörler arasında et ürünleri (%21.5), süt ürünleri (%226.5), hazır giyim (%16,5) ve hububat (%11.8) yer almaktadır.

Dampinge Karşı Önlemler

Kanada Sınır Hizmetleri Kurumu (CBSA) tarafından Türkiye'ye karşı alınan 7'si demir çelik sektöründe olmak üzere 8 adet antidamping önlemi bulunmaktadır. Söz konusu önlemlere ilişkin bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/sima-lmsi/mif-mev/menu-eng.html>

Türkiye'ye Uygulanan Antidampinge Önlemleri

Yürürlükteki Önlemler	
Ürün Adı	Önlem Türü
Makarna	Anti-Damping ve Sübvansiyon Önlemi
Dikişli Karbon Çelik Boru	Anti-Damping Önlemi
İnşaat Demiri	Anti-Damping Önlemi
İçi Boş Yapı Çelikleri	Anti-Damping Önlemi
Petrol Boruları	Anti-Damping Önlemi
Korozyona Dayanıklı Çelik Saclar	Anti-Damping ve Sübvansiyon Önlemi
Çelik tel	Anti-Damping Önlemi
Çelik çember	Anti-Damping Önlemi

İç Vergiler ve Oranları

Kanada'da vergi mevzuatı, federal bir kurum olan Kanada Gelir İdaresi (Canada Revenue Agency-CRA) ve eyaletlerin vergi idareleri tarafından yürütülmektedir.

İthalatta, gümrük vergisine ek olarak %5 oranında federal Mal ve Hizmet Vergisi (GST - Goods and Services Tax) tahsil edilmektedir. Bunun yanı sıra, bazı eyaletler kendi satış vergilerini Provincial Sales Tax (PST) adıyla uygularken, bazı eyaletlerde ise federal vergiyle birleşik şekilde Harmonized Sales Tax (HST) olarak tahsil etmektedir.

Eyalet/Bölge Bazında Satış Vergisi Oranları

Eyalet veya Bölge	Vergi Türü	Eyalet Vergisi	Toplam Oran
Alberta	GST	0	%5
British Columbia	GST + PST	%7	%12
Manitoba	GST + PST	%7	%12
New Brunswick	HST	%10	%15
Newfoundland and Labrador	HST	%10	%15
Northwest Territories	GST	0	%5
Nova Scotia	HST	%10	%14
Nunavut	GST	0	%5
Ontario	HST	%8	%13
Prince Edward Island	HST	%10	%15
Quebec	GST + QST	%9,975	%14,975
Saskatchewan	GST + PST	%6	%11
Yukon	GST	0	%5

Detayları eyalet bazında değişmekle birlikte, temel gıda ürünleri ile sağlık ve eğitim hizmetlerinden satış vergisi alınmamaktadır. Diğer taraftan alkollü içecekler, şarap, bira ve tütün ürünlerinde Özel Tüketim Vergisi uygulanmaktadır.

5. Türkiye – Kanada Dış Ticaret İstatistikleri

Kanada İstatistik Kurumu (StatCan) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri arasında dış ticaret istatistiklerine ilişkin kayda değer bir fark bulunmaktadır. StatCan verilerine göre Türkiye'nin Kanada'ya 2025 yılı ihracatı yaklaşık 2,3 milyar ABD doları seviyesindeyken, TÜİK verilerine göre bu tutar yaklaşık 1,7 milyar ABD doları olarak kaydedilmektedir.

Söz konusu farkın temel nedeni, bazı ürünlerin öncelikle ABD'ye ihraç edilmesi ve daha sonra Kanada'ya yönlendirilmesidir. Kanada pazarında faaliyet gösteren birçok büyük firmanın ana dağıtım ve lojistik merkezleri ABD'de yer almaktadır. Bu durum nedeniyle, ABD üzerinden Kanada'ya yapılan ihracat, TÜİK verilerinde ABD'ye ihracat olarak kaydedilmektedir. Buna karşılık, Kanada istatistiklerinde, mallar ABD üzerinden gelmiş olsa dahi Türkiye menşeli ithalat olarak kayıt altına alınmaktadır. Bu nedenle, Kanada pazarını yansıtmada StatCan verileri esas alınmıştır.

Türkiye'nin Kanada'ya ihracatı 2024 yılında 2.26 milyar dolar iken 2025 yılında %1 artışla 2,29 milyar dolara yükselmiştir.

Kanada'dan ithalat ise azalmıştır. Kanada'dan ithalat 2024 yılında 915 milyon dolar iken 2025 yılında %13 azalışla 794 milyon dolar olmuştur.

Kanada ile ticarete oluşan dış ticaret fazlası 2024 yılında 1,38 milyar dolar, 2025 yılında 1,49 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin Kanada'ya olan ihracatı büyük oranda sanayi ürünlerinden oluşmakta ve birçok farklı sektörü kapsamaktadır. İhracatta en önde gelen ürünler makinalar, demir çelik, meyve ve kuruyemiş, ilaçlar, otomotiv parçaları, gemiler, konfeksiyon, halı ve çeşitli inşaat malzemeleridir.

Kanada'dan ithalat ise belli sektörlerde yoğunlaşmaktadır. Tarım ürünleri ithalata en fazla konu olan sektördür, mercimek başta olmak üzere soya ve nohut ithalatı bulunmaktadır. Bunun dışında savunma ve havacılık sektöründe kullanılan optik cihazlar, motorlar ve diğer parçalar bir diğer önemli ithalat kalemidir. Ayrıca, hurda (çelik ve kağıt) ithalatı bulunmaktadır.

Makine ve ilaç sektörlerinde Kanada'ya ihracat artışı dikkat çekicidir. 2024 yılında 232 milyon dolar olan makine ve parça ihracatı 290 milyon dolara yükselmiştir. İlaç – ezacılık ürünleri ihracatı ise, 95 milyon dolardan 177 milyon dolara yükselmiştir. Alüminyum ürünler, meyveden mamul ürünler, pastacılık ve kakao ürünleri ve av tüfekleri ihracat artışı bulunan diğer ürün gruplarıdır.

Diğer taraftan, demir çelik ihracatı 2025 yılında oldukça gerilemiştir. Kanada otoritelerince uygulanan dampinge karşı önlemler ve tarife kotası şeklinde uygulamaya konulan vergiler nedeniyle 72. fasıl kapsamı çelik ihracatı 2024 yılında 340 milyon dolar iken 2025 yılında 104 milyon dolara gerilemiştir.

Öte yandan, Kanada'dan yapılan mercimek, nohut ve hurda çelik ithalatında gerileme görülmektedir. Kanada'dan, uçak ve uçak parçaları ithalatı ise artmıştır.

Türkiye'nin Kanada'ya İhracatı (milyon ABD doları)

GTP 2	Ürün Adı	2023	2024	2025	Değişim
	Toplam	2,109	2,264	2,287	1.0%
'84	Makina ve aksam parçaları	250	232	290	24.8%
'30	Eczacılık ürünleri	34	95	177	85.7%
'73	Demir çelik ürünleri	98	92	117	27.2%
'08	Meyve ve kuruyemiş	94	115	113	-1.9%
'87	Kara taşıtları ve aksam parçaları	108	99	108	8.7%
'72	Demir çelik	221	340	104	-69.3%
'85	Elektrikli ekipmanlar	66	82	91	10.8%
'76	Aluminyum ürünleri	73	54	90	66.2%
'62	Örme olmayan giyim eşyası	102	83	79	-4.1%
'61	Örme giyim eşyası	97	84	78	-6.8%
'57	Halılar	79	74	78	5.1%
'20	Meyve ve kuruyemiştan mamul ürün	48	50	72	43.3%
'89	Gemiler	120	95	62	-35.5%
'39	Plastik ürünleri	55	52	56	7.5%
'44	Ağaç ve ahşap ürünler	51	58	53	-7.8%
'71	Altın ve mücevher eşyası	63	45	51	13.2%
28	Anorganik kimyasallar	55	66	49	-25.3%
'48	Kağıt ve karton	11	33	46	39.9%
19	Pastacılık ürünleri	34	34	38	12.1%
18	Kakao ürünleri	11	13	33	156.7%
93	Silahlar ve mühimmat	18	14	31	129.8%

(Kaynak: Statistics Canada)**Türkiye'nin Kanada'dan İthalatı (milyon ABD doları)**

GTP 2	Ürün Adı	2023	2024	2025	Değişim
	Toplam	909	915	794	-13.3%
'07	Sebzeler (Mercimek ve nohut)	384	285	159	-44.4%
'84	Makinalar ve aksam parçaları	69	91	135	47.9%
'88	Uçaklar ve parçaları	40	24	128	436.1%
'90	Optik cihazlar	25	99	71	-28.3%
'87	Kara taşıtları ve aksam parçaları	27	40	60	48.8%
'85	Elektrikli ekipmanlar	37	37	33	-12.0%
'27	Petrol ve mineral yakıtlar	45	2	28	1425.0%
'10	Hububat (Buğday)	27	1	23	1550.0%
'72	Demir çelik (Hurda)	104	123	19	-84.2%
'48	Kağıt ve karton (Hurda)	25	20	18	-9.4%
'30	Eczacılık Ürünleri	8	10	14	38.0%
'12	Yağlı tohumlar (Soya)	16	82	14	-82.5%

(Kaynak: Statistics Canada)

Gıda Sektörü

Kanada hububat ve bakliyat üretiminde önde gelen bir ülkedir. Kanola, mercimek ve bezelye üretiminde Kanada dünyanın en büyük üreticisidir. Yine, yüksek miktarda buğday üretimi bulunmaktadır. Kanada'dan yapılan ithalatın büyük kısmını bakliyat ürünleri oluşturmaktadır. Kanada'dan en fazla ithal edilen ürün mercimektir, bunun yanında nohut, soya fasulyesi ve buğday ithalatı da bulunmaktadır.

Kanada'dan mercimek ithalatı 2024 yılında 235 milyon dolar iken 2025 yılında 124 milyon dolara gerilemiştir. Nohut ithalatı aynı dönemde 37 milyon dolardan 20 milyon dolara gerilemiştir. Soya ithalatı 82 milyon dolardan 14 milyon dolara gerilemiştir.

Türkiye'den Kanada'ya fındık, kuru incir, kuru kayısı, kuru üzüm ve taze narenciye ihracatı yapılmaktadır. Söz konusu meyve, sebze ve kuruyemiş ihracatı 2024 yılında 115 milyon dolar, 2025 yılında 113 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve yatay bir seyir izlemiştir.

Meyve ve kuruyemiştten mamul ürün ihracatı ise 2025 yılında 50 milyon dolardan 72 milyon dolara yükselmiştir. Pastacılık ürünleri ve kakao ürünlerinde de artış görülmektedir. İhracat, pastacılık ürünlerinde 34 milyon dolardan 38 milyon dolara, kakao ürünlerinde 13 milyon dolardan 33 milyon dolara yükselmiştir.

Demir Çelik Sektörü

Çin'in yüksek bir kapasite fazlasına sahip olduğu çelik sektöründe son dönemde korumacı önlemler artmaktadır. Son yıllarda, ABD, Avrupa Birliği, Türkiye, Kanada dahil olmak üzere birçok ülke demir çelik sektöründe damping önlemleri, korunma önlemleri ve ilave gümrük vergileri gibi birçok önlem almıştır.

Kanada, Türkiye'ye yönelik 7 çelik ürün grubunda dampinge karşı önlem uygulamaktadır, bunun yanında bir adet devam eden soruşturma bulunmaktadır.

Ayrıca, son olarak Kanada tarafından serbest ticaret anlaşması bulunmayan ülkelere yönelik olarak çelik ürünlerinde tarife kotası uygulanmaya başlamıştır. Anılan kota uygulaması uyarınca, 2024 yılı ithalat hacminin %20'sinin aşılması durumunda %50 ek vergi uygulanmaktadır.

Türkiye'nin Kanada'ya demir çelik ihracatı 2025 yılında, alınan önlemler ve soruşturmalar sonucunda önemli oranda gerilemiştir. 72. fasılda Türkiye'nin Kanada'ya ihracatı 2024 yılında 340 milyon dolar iken 2025 yılında 104 milyon dolara gerilemiştir.

Diğer taraftan demir çelik türevi ürün ihracatında artış görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı 2024 yılında 92 milyon dolar iken 2025 yılında 117 milyon dolara yükselmiştir. Ancak, 2025 yılında Kanada Hükümeti tarafından birçok çelik türevi ürün ithalatına da menşe ayrımı gözetilmeksizin tüm ülkelere uygulanacak şekilde %25 oranında ek vergi uygulanmaya başlanmıştır.

Otomotiv

Otomotiv sektörü hem Türkiye hem Kanada için oldukça önemli olmakla birlikte ikili ticaret hacmi sınırlıdır. Türkiye'den Kanada'ya 87. fasıl kapsamında yapılan ihracat 2025 yılında artış göstermiş

ve 99 milyon dolardan 108 milyon dolara yükselmiştir. İhracatın büyük kısmını aksam parça ihracatı oluşturmaktadır.

Kanada’da Stellantis, Ford, GM, Honda ve Toyota firmalarının üretim tesisleri bulunmakta, yıllık 1,2 - 1,4 milyon arasında otomotiv üretilmektedir.

Diğer taraftan, Kanada hükümeti sıfır emisyonlu araçları teşvik etmek amacıyla Sıfır Emisyonlu Araç Teşvikleri (İZEV) ve Orta ve Ağır Hizmet Tipi Sıfır Emisyonlu Araç Teşvikleri (İMHZEV) kapsamında satın alma sübvansiyonları sağlamaktadır.

Kanada hükümeti, Ekim 2024 tarihinde, Kanada ile serbest ticaret anlaşması olmayan ülkelerde üretilen sıfır emisyonlu araçlar söz konusu teşvikler kapsamı dışında bırakılmıştır. Böylece, Türkiye’de üretilen elektrikli araçlar Kanada pazarında dezavantajlı konuma gelmiştir.

Halı ve Konfeksiyon

Konfeksiyon ihracatında gerileme devam etmektedir. 2025 yılında, örme giyim eşyası ihracatı 84 milyon dolardan 78 milyon dolara, örme olmayan giyim eşyası 83 milyon dolardan 79 milyon dolara gerilemiştir.

Diğer taraftan, halı ihracatı 2024 yılında 74 milyon dolar iken 2025 yılında 78 milyon dolara yükselmiştir.

Savunma Sanayi

Kanada’dan yapılan turbojet ve turboprop motor ithalatı (8411.12, 8411.21, 8411.91 pozisyonları) 2024 yılında 29 milyon dolar iken 2025 yılında 61 milyon dolara yükselmiştir. Optik cihazlar (9013.80 pozisyonu) ithalatı ise 2024 yılında 72 milyon dolar iken 2025 yılında 36 milyon dolara gerilemiştir.

Diğer taraftan, Türkiye’den de Kanada’ya turbojet ve turboprop motor aksam parçası (8411.91, 8411.99 pozisyonları) ihracatı bulunmaktadır. Söz konusu ihracat 2024 yılında 42 milyon dolar iken 2025 yılında 58 milyon dolara yükselmiştir.

Spor ve Av Amaçlı Tüfekler ve Mühimmat

Spor ve av amaçlı tüfek ve mühimmat ihracatı 2024 yılında 13 milyon dolar iken 2025 yılında 31 milyon dolara yükselmiştir.

Gemiler

Türkiye’nin Kanada’ya römorkör, yolcu, balıkçılık gemileri başta olmak üzere çeşitli gemi ihracatı bulunmaktadır. Gemi ihracatı 2025 yılında 95 milyon dolar iken 2025 yılında 62 milyon dolara gerilemiştir.

Makina Sektörü

Turbojet ve turboprop motor parçaları, buzdolabı, bulaşık ve çamaşır makineleri ile metal işleme

makinaleri başta olmak üzere Türkiye'nin Kanada'ya 84. fasıl kapsamında önemli miktarda makine ihracatı bulunmaktadır. Makine ihracatı 2024 yılında 232 milyon dolar iken 2025 yılında 290 milyon dolara yükselmiştir.

İlaç Sektörü

Türkiye'den Kanada'ya yapılan ilaç ihracatı 2025 yılında yüksek oranda artış göstermiştir. Söz konusu ihracat 2024 yılında 95 milyon dolar iken 2025 yılında 177 milyon dolara yükselmiştir.

Ahşap Ürünler

Türkiye'den Kanada'ya çoğunlukla orta yoğunlukta lif levha (mdf) olmak üzere ahşap ürünler ihracatı 2024 yılında 58 milyon dolar, 2025 yılında 53 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Alüminyum Ürünler

Türkiye'den Kanada'ya alüminyum ürün ihracatı 2024 yılında 54 milyon dolar iken 2025 yılında 90 milyon dolara yükselmiştir.

Antidamping Önlemleri

Kanada Sınır Hizmetleri Kurumu (CBSA) tarafından son dönemde özellikle demir çelik sektöründe çok sayıda antidamping önlemi alınmıştır. Damping önlemleri en fazla Çin'e (35 önlem) karşı alınmış olup diğer ülkeler Güney Kore (13 önlem), Vietnam (10 önlem), Türkiye'dir (8 önlem).

Türkiye'ye karşı alınan 7'si demir çelik sektöründe olmak üzere toplam 8 adet antidamping önlemi bulunmaktadır. Ayrıca, Borusan Mannesmann firması özelinde petrol borularına ilişkin açılan soruşturma devam etmektedir.

Diğer taraftan, Borçelik firması özelinde açılan çelik sac soruşturması Temmuz 2025 tarihinde tamamlanmış ve damping bulunmadığına karar verilerek önlemsiz kapatılmıştır.

Yürürlükteki Önlemler	
Ürün Adı	Önlem Türü
Makarna	Önlem yürürlükte.
Dikişli Karbon Çelik Boru	Önlem yürürlükte.
İnşaat Demiri	Önlem yürürlükte.
İçi Boş Yapı Çelikleri	Önlem yürürlükte.
Petrol Boruları	Önlem yürürlükte.
Korozyona Dayanıklı Çelik Saclar	Önlem yürürlükte.
Borçelik - Korozyona Dayanıklı Çelik Saclar	Soruşturma önlemsiz kapatılmıştır.
Çelik tel	Önlem yürürlükte.
Çelik çember	Önlem yürürlükte.
Borusan – petrol boruları	Soruşturma devam ediyor

Su Ürünleri İhracat Yasağı

Haziran 2023 tarihinde Türkiye’den ihraç edilen belirli su ürünlerinde sertifikasyon sorunları nedeniyle Kanada Gıda Denetleme Kurumu (CFIA) tarafından ihracat yasaklanmıştır. Türkiye’den Kanada’ya en çok ihraç edilen çipura (seabream) ve levrek (seabass) ürünlerinin sertifikasyonuna ilişkin Tarım ve Orman Bakanlığımız ile CFIA arasında yürütülen müzakereler olumlu sonuçlanmıştır. 9 Eylül 2025 tarihinde CFIA tarafından kültür ortamında yetiştirilmiş ölü çipura ve levrek ürünlerinde Türkiye’ye yönelik ihracat yasağı kaldırılmıştır. Anılan ürünlerde gerekli ihracat sertifikasının düzenlenmesi suretiyle Kanada’ya ihracat yapılabilmektedir.

Turizm

Türkiye’yi ziyaret eden Kanadalı sayısı her geçen yıl artmaktadır. 2022 yılında 197 bin olan Kanadalı turist sayısı 2023 yılında 249 bine, 2024 yılında 303 bine yükselmiştir.

Artış eğilimi 2025 yılında da devam etmiştir. Kanadalı ziyaretçi sayısı 2025 yılında 321 bine yükselmiştir.

6. Pazara Giriş ve Alıcılara Ulaşma Kanalları

Kanada İthalatçı Veritabanı

Kanada İthalatçı Veritabanı (Canadian Importers Database), Kanadalı ithalatçıları tespit etmek açısından oldukça isabetli ücretsiz bir uygulamadır. Kanada İnovasyon, Bilim ve Ekonomik Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan veritabanında toplam ithalatın %80’ini oluşturan büyük ithalatçılar ve bulundukları şehirler listelenmektedir. Veritabanında gümrük tarife pozisyonu bazında arama yapılabilmektedir.

Söz konusu veritabanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://ised-isde.canada.ca/app/ixb/cid-bdic/searchProduct.html?lang=eng#wb-cont>

Örnek olarak, söz konusu veritabanından elde edilen 2002.10 gümrük tarife pozisyonu kapsamında konserve domates ithalatı yapan firmalar aşağıda listelenmektedir.

Major Canadian Importers ¹ in 2023			
Company name (alphabetical order)	City	Province	Postal code ²
CALKINS & BURKE LIMITED	Vancouver	British Columbia	V6J 0E6
COSTCO WHOLESALE CANADA LTD	Ottawa	Ontario	K2E 1C5
C. W. SHASKY & ASSOCIATES LTD.	Oakville	Ontario	L6H 5W8
GENERAL MILLS CANADA CORPORATION /CORPORATION GENERAL MILLS	Mississauga	Ontario	L4W 5P1
HIGHBURY CANCO CORPORATION	Leamington	Ontario	N8H 3W8
HURON PRODUCE LIMITED	Exeter	Ontario	N0M 1S5
IMPORTATIONS ALIMENTAIRES MEGA INC.	Laval	Quebec	H7P 5Z7
ITALPASTA LIMITED	Brampton	Ontario	L6T 5A9
ITAL-PLUS IMPORTS INC	Ottawa	Ontario	K1R 6Y3
LE CHOIX DU CHEF-IMPORTATEURS INC.	Blainville	Quebec	J7B 1A7
LES ALIMENTS O'SOLE MIO INC	Boisbriand	Quebec	J7H 0G1
LOBLAWS INC.	Brampton	Ontario	L6Y 5S5
MILLER & SMITH FOODS INCORPORATED	Toronto	Ontario	M8Z 1E8
PASTENE ENTERPRISES ULC	Anjou	Quebec	H1J 1X9

Ayrıca, ülke bazında ithalat yapan firmalara da söz konusu veritabanından “By countries” sekmesinden erişilebilmektedir. Örnek olarak, İtalya’dan konserve domates ithalatı yapan Kanadalı firmalar aşağıda listelenmektedir.

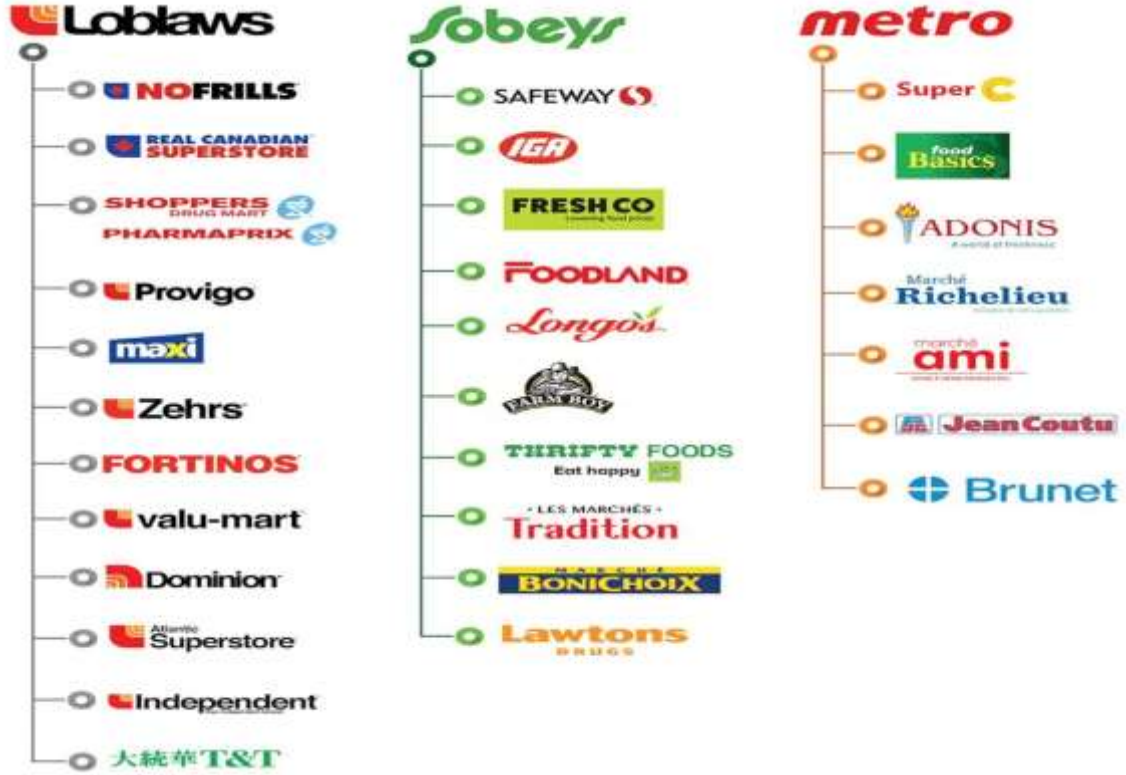
Major Canadian importers ¹ in 2023			
Company name (alphabetical order)	City	Province	Postal code ⁴
A. BOSA & CO. LTD.	Vancouver	British Columbia	V5K 4Y3
ANTICO CASALE USA, LLC	Whitestone	New York	
AURORA IMPORTING & DISTRIBUTING LIMITED	Toronto	Ontario	M9M 2H2
BRUNO & NICK INC	Montréal	Quebec	H2S 3J7
CLARK, DROUIN, LEFEBVRE INC.	Boucherville	Quebec	J4B 7K1
COSTCO WHOLESALE CANADA LTD	Ottawa	Ontario	K2E 1C5
FAVUZZI INTERNATIONAL INC	Montréal	Quebec	H3L 2A7
FINICA FOOD SPECIALTIES LIMITED	Mississauga	Ontario	L5T 2X9
IMPORTATIONS ALIMENTAIRES MEGA INC.	Laval	Quebec	H7P 5Z7
ITALIAN CENTRE SHOP LIMITED	Edmonton	Alberta	T5H 2E4
ITALPASTA LIMITED	Brampton	Ontario	L6T 5A9
ITAL-PLUS IMPORTS INC	Ottawa	Ontario	K1R 6Y3
JAN K. OVERWEEL LIMITED/JAN K. OVERWEEL LIMITEE	Woodbridge	Ontario	L4L 8K8
LE CHOIX DU CHEF-IMPORTATEURS INC.	Blainville	Quebec	J7B 1A7
LES ALIMENTS O'SOLE MIO INC	Boisbriand	Quebec	J7H 0G1

Marketler, Perakende Zincirleri

Kanada pazarında büyük market zincirleri belirleyici bir konuma sahiptir ve sektördeki dağıtım ağlarını büyük ölçüde kontrol etmektedir. Walmart, Costco ve Canadian Tire Kanada’da en geniş mağaza ağına sahip perakende zincirleridir.

Walmart ve Costco dışında market sektöründe üç büyük firma farklı marka isimleri altında faaliyet göstermektedir. Bunlar Loblaws, Metro ve Sobeys gruplarıdır. Bu gruplar marketlerin

yanı sıra fırın, eczane gibi farklı alanlarda da mağaza zincirlerine sahiptir. Söz konusu grupların sahip oldukları perakende zincirleri aşağıda sıralanmaktadır.

Bunun dışında bağımsız perakende zincirleri bulunmaktadır. Kanada Bağımsız Gıda Perakendecileri Federasyonu (Canadian Federation of Independent Grocers), Kanada'daki bağımsız marketleri temsil eden ulusal düzeyde bir sektörel kuruluştur.

Uluslararası zincirler genellikle kendi alımlarını doğrudan yapmaktadır. Küçük ve orta ölçekli ulusal marketler ise birlikte toplu alım yapabilmektedir. Örneğin, gıda ve hızlı tüketim ürünlerinde United Grocers Inc. ve Distribution Canada Inc. gibi satın alma grupları, Kanada içindeki büyük ve küçük bağımsız market zincirleri ve perakendeciler için toplu alım yapan yapılardır.

Giyim ve Ev Tekstili Perakende Zincirleri

Giyim sektöründe Kanada'nın en önemli perakende zincirlerinden olan Hudson's Bay firması 2025 yılı itibarıyla finansal sorunlar nedeniyle faaliyetlerine son vermiştir. Diğer önemli perakende zincirleri şunlardır.

TJX Canada (Winners, Marshalls, HomeSense): TJX Canada, giyim ve ev tekstili ürünleri satan Winners, Marshalls ve HomeSense mağazalarıyla geniş bir mağaza ağına sahiptir.

Reitmans (Canada) Limited: Kadın giyimine yönelik Reitmans, RW & Co. ve Penningtons gibi markalarıyla Kanada genelinde faaliyet göstermektedir.

Lululemon: Spor giyim alanında faaliyet gösteren Kanada'nın en tanınmış hazır giyim markalarından biridir.

YM Inc.: Suzy, Stitches, Urban Planet, Bluenotes, Sirens ve Urban Kids markalarını bünyesinde barındıran YM Inc., genç ve çocuk giyimine yönelik ürünler satmaktadır.

Aritzia: Kadın giyim ürünlerine yönelik faaliyet göstermektedir.

Simons: Giyim ve ev tekstili ürünleri sunan bir perakende zinciridir.

Fuarlar

Fuarlar, alıcılara doğrudan ulaşmak ve yeni iş bağlantıları kurmak açısından önemli bir rol oynamaktadır. Kanada’da düzenlenen önde gelen fuarlar aşağıda listelenmiştir.

Kanada Önde Gelen Fuarlar

Fuar Adı	Sektör
SIAL Canada	Gıda
CPMA Trade Show	Yaş meyve sebze
PDAC	Madencilik
Truck World	Kamyon ve yedek parça
Expo Cam	Otomotiv ve yedek parça
Fabtech	Metal işleme
The Buildings Show	İnşaat malzemeleri, inşaat teknolojileri
Canadian Concrete Expo	Beton ve yapı malzemeleri
StoneTech	Doğaltaş, seramik ve işleme ekipmanları
Interior Design Show	Ev Tekstili ve Ev Dekorasyon Ürünleri
Canadian Manufacturing Technology Show	İmalat teknolojileri
Advanced Design and Manufacturing (AMD)	Üretim teknolojileri, plastik, paketlenme
Premiere Vision Montreal	Tekstil
Helal Expo	Helal gıda
Woodworking Machinery & Supply (WMS)	Ahşap işleme ekipmanları
Aeromart Montreal	Havacılık
CANSEC	Savunma Sanayi
Global Energy Show	Enerji, petrol, lng

Sektörel Birlikler

Kanada’daki sektörel birlik ve derneklerle iletişim kurulması ve bu kuruluşlara üyelik, yeni iş bağlantılarına ulaşmak ve sektörel gelişmeleri takip etmek açısından önemlidir. Ayrıca, bu kuruluşların üye listeleri Kanadalı firmaların tespit edilmesi açısından faydalı bir kaynak sunmaktadır. Öne çıkan sektörel birlikler aşağıda listelenmiştir.

Dernek Adı	Sektör	Web sitesi
Canadian Produce Marketing Association	Yaş meyve sebze	cpma.ca/
Food, Health & Consumer Products of Canada	Gıda, tüketim ürünleri	www.fhcp.ca/en/
Canadian Health Food Association (CHFA)	Organik, sağlıklı gıda	https://chfa.ca/
Baking Association of Canada	Pastacılık ürünleri	www.baking.ca/
Canadian Beverage Association	İçecek	canadianbeverage.ca/

Canadian Federation of Independent Grocers	Marketler	cfig.ca/
Retail Council of Canada (RCC)	Perakende	www.retailcouncil.org/
Restaurants Canada	Restoran	restaurantscanada.org
Canadian Apparel Federation	Tekstil	www.caf-fcv.ca/
Association of Footwear & Apparel (AFA)	Ayakkabı	www.afacanada.com
Canadian Manufacturers & Exporters (CME)	İmalat	cme-mec.ca/
Canadian Ass. of Importers and Exporters	İthalat ve ihracat	www.iecanada.com/
Canadian Jewellers Association	Mücevher	canadianjewellers.com/
Cosmetics Alliance Canada	Kozmetik	cosmeticsalliance.ca
Canadian Home Furnishings Alliance (CHFA)	Mobilya	http://www.chfaweb.ca
Canadian Corrugated & Containerboard Ass.	Karton ambalaj	https://cccabox.org/
Canadian Ass. of Defence and Security (CADSI)	Savunma	defenceandsecurity.ca/
Aerospace Industries Association Canada (AIAC)	Havacılık ve savunma	https://aiac.ca/
Canadian Marine Ind. and Shipbuilding Ass.	Gemicilik	https://www.cmisa.ca/
Canadian Vehicle Manufacturers' Ass. (CVMA)	Otomotiv	https://www.cvma.ca/
Automotive Parts Manufacturers' Ass.(APMA)	Otomotiv	https://www.apma.ca/
Canadian Steel Producers Association (CSPA)	Çelik	https://canadiansteel.ca/
Aluminium Association of Canada	Alüminyum	aluminium.ca/en/
Chemistry Industry Association of Canada (CIAC)	Kimya ve plastik	canadianchemistry.ca/
Fertilizer Canada	Gübre	fertilizercanada.ca
The Mining Association of Canada (MAC)	Madencilik	https://mining.ca/
Prospectors & Developers Ass of Canada (PDAC)	Madencilik	https://pdac.ca/
Terrazzo, Tile, Marble Ass. of Canada (TTMAC)	Doğaltaş, seramik	https://www.ttmac.com
Canadian Construction Association (CCA)	İnşaat	https://www.cca-acc.com/
Canadian Home Builders' Association (CHBA)	İnşaat	https://www.chba.ca/
Pet Food Association of Canada	Hayvan maması	https://pfac.com
Sporting Arms And Ammunition Ass. (CSAAA)	Av silahları	https://www.csaaa.org
Ass. for Pharmacy Distribution (CAPDM)	İlaç dağıtım	www.capdm.ca/
Aham Canada	Beyaz eşya	www.aham.org/
Canadian Renewable Energy Association	Yenilenebilir enerji	renewablesassociation.ca

Ticaret Odaları

Kanada'da faaliyet gösteren ticaret odaları aşağıda listelenmektedir.

Ticaret Odası	Web Adresi
The Canadian Chamber of Commerce	http://www.chamber.ca
Business Council of Canada	https://www.thebusinesscouncil.ca/
Ontario Chamber of Commerce	http://www.occ.ca
Ottawa Chamber of Commerce	http://www.ottawachamber.ca
Chamber of Commerce of Metropolitan Montreal	http://www.ccm.ca/en/
Calgary Chamber	https://www.calgarychamber.com/
Manitoba Chambers of Commerce	https://mbchamber.mb.ca/
Edmonton Chamber of Commerce	https://www.edmontonchamber.com/
Winnipeg Chamber of Commerce	http://www.winnipeg-chamber.com/
Saskatchewan Chamber of Commerce	http://business.saskchamber.com
Halifax Chamber of Commerce	http://halifaxchamber.com/

British Colombia Chamber of Commerce	http://www.bcchamber.org/
Toronto Region Board of Trade	https://www.bot.com/
Greater Vancouver Board of Trade	https://www.boardoftrade.com/
Mississauga Board of Trade	https://www.mbot.com/
Alberta Chambers of Commerce	http://www.abchamber.ca
Hamilton Chamber of Commerce	www.hamiltonchamber.ca
Surrey Board of Trade	https://businessinsurrey.com/
Burnaby Board of Trade	https://www.bbot.ca/

E-Ticaret

Tüketiciler giderek artan biçimde online alışverişe yönelmektedir. Statista verilerine göre, Kanada’da e-ticaret hacmi 2024 yılı itibarıyla 65 milyar USD, kişi başı ortalama 2.600 USD seviyesindedir. Kanada’da 2024 Statista verilerine göre 25 milyon kişi online alışveriş yapmaktadır.

Kanada’da özellikle Şükran Günü, Halloween, Noel ve Cyber Monday gibi özel gün ve haftalarda online alışveriş önemli miktarda artış göstermektedir.

Kanada e-ticaret pazarı, büyük ölçüde ABD merkezli firmaların hakimiyetindedir. Pazar, ABD ile yüksek düzeyde entegre bir yapıya sahiptir. Birçok ABD şirketi, Kanada’daki işlemlerini mevcut internet sitelerine entegre ederek yürütmektedir.

Amazon, Walmart, Costco, Homedepot ve Shein net satış rakamlarına göre pazarda lider konumdadır.

Ayrıca, Kanada merkezli Shopify, firmalara kendi online mağazalarını kurma imkanı sağlayan önemli bir e-ticaret altyapı platformudur.

Online satışlarda öne çıkan ürün grupları elektronik ürünler, giyim, oyuncak, mobilya, kişisel bakım ürünleri ve market ürünleridir. Farklı sektörlerde önde gelen mağazalar aşağıda belirtilmektedir.

- Elektronik ürünler: Amazon, Apple, Walmart, Bestbuy
- Giyim: Shein, Wallmart, Lulumelon, Amazon
- Kişisel bakım: Amazon, Sephora, Walmart, Shoppersdrugmart
- Gıda ve market ürünleri: Walmart, Costco, Amazon, Nofrills
- Mobilya: Amazon, Walmart, Ikea, Homedepot

Mevcut durumda Kanada Sınır Hizmetleri İdaresi (CBSA) tarafından online ithal satışlarda gümrük vergisi ve özel tüketim vergisinden muafiyet eşiği 20 Kanada dolarıdır.

Ülkede kullanılan en yaygın online ödeme sistemleri ise Paypal, Visa, Interac ve Apple Pay’dır. Hızlı kargo hizmeti alanında Canadapost, UPS, Fedex ve Puralator önde gelen firmalardır.

Pazar Yapısı ve Eğilimler

2024 yılı itibarıyla Kanada nüfusu 41 milyonu aşmıştır. Ülke düzenli olarak göçmen almakta olup

yaşlanan nüfus yapısı büyük ölçüde göçmenler sayesinde dengelenmektedir.

Kanada'nın ticaret açısından en önemli şehirleri Toronto, Montreal, Vancouver ve Calgary'dir. Kanada'nın resmi dilleri İngilizce ve Fransızcadır. Ülke genelinde İngilizce yaygın olarak kullanılmakla birlikte Quebec eyaletinde Fransızca konuşulmaktadır.

Tüketici tercihlerinde dikkat edilmesi gereken en önemli unsurlardan biri Kanada'nın çok kültürlü yapısıdır. Farklı ülkelerden gelen göçmenler nedeniyle ülkede çeşitli kültürler, mutfaklara ve tüketim alışkanlıklarına yönelik önemli bir talep bulunmaktadır.

Kanada'da yaklaşık 2 milyon Müslüman yaşamaktadır. Bu rakam toplam nüfusun yaklaşık %5'ine karşılık gelmekle birlikte Toronto, Montreal ve Ottawa gibi büyük şehirlerde bu oran %10-15 seviyelerine ulaşmaktadır.

Öte yandan Kanada'da yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki payı artmaktadır. Bu durum özellikle sağlık ve yaşam kalitesine yönelik ürünlere olan talebi artırmaktadır.

Gıda sektöründe sağlıklı beslenme eğilimi giderek güçlenmektedir. Organik, katkı maddesi içermeyen ve sağlıklı gıda ürünlerine yönelik talep artmaktadır. Ayrıca çevre dostu ambalaj ve sürdürülebilir ürünler tüketiciler tarafından giderek daha fazla tercih edilmektedir.

Farklı eyalet ve şehirlerde tüketim alışkanlıkları, tüketici tercihleri ve satın alma gücü farklılık gösterebilmektedir. Bu nedenle Kanada'ya ihracatta pazar araştırmalarının şehir ve bölge bazında yapılması önem taşımaktadır.

Kanadalı ithalatçıların önemli bir bölümü tek seferlik ticaret yerine uzun vadeli ve güvenilir tedarikçilerle çalışmayı tercih etmektedir. Bu çerçevede alıcılar, firmaların ihracat tecrübesi, Kuzey Amerika'daki varlığı, sahip oldukları sertifikalar, üretim kapasiteleri ve lojistik imkanları gibi unsurları dikkate almaktadır.

Kamu İhaleleri

Kanada'daki kamu ihalelerine <https://canadabuys.canada.ca/en> ve <https://www.merx.com> adreslerinden ulaşılabilir.

7. Önemli Sektörler

Altyapı ve İnşaat

İnşaat sektörü, yaklaşık 168 milyar Kanada doları GSYH katkısıyla ülke ekonomisinin yaklaşık %7,4'ünü oluşturmakta ve 1,6 milyondan fazla kişiye istihdam sağlamaktadır. İnşaat faaliyetleri, Toronto, Vancouver, Calgary, Edmonton, Montreal ve Ottawa şehirlerinde yoğunlaşmaktadır.

Kanada'da inşaat sektörü hem konut krizi hem de altyapı yatırımları nedeniyle son yıllarda ekonomik politikanın öncelikli alanlarından biri haline gelmiştir.

Konut Sektörü

Son yıllarda artan konut krizi, özellikle büyük şehirlerdeki arz-talep dengesizliği ve yaşam maliyetlerinin yükselmesiyle daha görünür hale gelmiştir. Bu durum, hükümetin düşük maliyetli ve erişilebilir konut projelerine daha fazla kaynak ayırmasına neden olmuştur. Kanada hükümeti, Build Canada Homes adlı devlet kuruluşunu 2025 yılında hayata geçirmiş ve önümüzdeki on yılda inşaat hızını iki katına çıkarmayı hedeflediğini açıklamıştır.

Ajans, uygun fiyatlı konut arzını artırmayı hedeflemektedir. İlk etapta, 6 federal arazide 4.000 konut inşası için çalışmalara başlayacaktır. Toplam konut sayısı 45.000'e kadar çıkabileceği öngörülmektedir. İlk projeler Dartmouth, Longueuil, Ottawa, Toronto, Winnipeg ve Edmonton şehirlerinde hayata geçirilecektir.

Ayrıca, Kanada Merkez Bankası 2025 yılında da faiz indirimlerine devam ederek faizi %2,25'e düşürmüştür. Bu faiz indirimlerinin, konut satışlarını ve inşaat malzemelerine olan talebi olumlu yönde etkilemesi öngörülmektedir.

Altyapı Projeleri

Kanada'nın en büyük ticaret ortağı olan ABD ile yaşanan ticaret politikaları kaynaklı gerilim ve küresel ekonomik belirsizlikler, Kanada ekonomisinde yavaşlama beklentilerini gündeme getirmiştir. Bu nedenle, özellikle iç talebi canlı tutmak ve ekonomik büyümeyi desteklemek amacıyla inşaat ve altyapı sektörlerine yönelik kamu yatırımlarının artırılması hedeflenmektedir.

Bu çerçevede, büyük altyapı projelerini hızlandırmayı amaçlayan C-5 yasası, Haziran 2025 tarihinde Kanada Parlementosundan geçerek yasalaşmıştır. Yasa, ulusal çıkar bulunduğu değerlendirilen projelerin onay süreçlerini hızlandırmayı amaçlamaktadır. Yasa ile büyük projelerin iki yıl içinde onaylanması ve eyaletler arası işgücü ile mal hareketliliğinin önündeki engellerin azaltılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, özellikle enerji, ulaşım ve iletişim altyapısı gibi stratejik alanlardaki projelerin hızlandırılması amaçlanmaktadır.

Söz konusu projelerin koordinasyonu amacıyla 2025 yılı Eylül ayında Alberta eyaletinin Calgary şehrinde Büyük Projeler Ofisi (Major Projects Office) kurulmuştur.

Büyük Projeler Ofisine yönlendirilen projeler, eyaletlerden ve sektörlerden gelen öneriler temelinde hazırlanmış olup nihai bir onay anlamına gelmemektedir. Mevcut durumda açıklanan projeler şunlardır.

- LNG Kanada 2. Aşama, Kitimat, Britanya Kolumbiyası
- Darlington Yeni Nükleer Projesi, Bowmanville, Ontario
- Contrecœur Terminali Konteyner Projesi, Contrecœur, Québec
- McIlvenna Körfezi Foran Bakır Madeni Projesi, Doğu-Orta Saskatchewan
- Red Chris Madeni Genişletme Projesi, Kuzeybatı Britanya Kolumbiyası
- Kuzey Kıyısı İletim Hattı (North Coast Transmission Line - NCTL), (British Columbia)
- Ksi Lisims LNG (British Columbia)
- Canada Nickel firmasına ait Nikel Madeni (Ontario)
- Nouveau Monde Graphite firmasına ait Grafit Madeni (Quebec)
- Northcliff Resources Firmasına ait Tungsten Madeni (New Brunswick)

- Iqaluit Nukkiqsautiit Hidro Projesi (Nunavut)

Madencilik

2024 yılında Kanada'nın maden sektörü, ülke gayri safi yurt içi hasılasına (GSYH) doğrudan 117 milyar Kanada doları, dolaylı olarak ise 44 milyar Kanada doları katkı sağlamıştır. Toplam tutar, Kanada'nın toplam GSYH'sinin %5'ine karşılık gelmektedir. Maden sektörü, 438 bini doğrudan olmak üzere toplam 724 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Kanada'nın 2024 yılındaki maden üretim değeri 64.3 milyar Kanada dolarına ulaşmıştır. Altın, 16.9 milyar Kanada doları üretim değeriyle ilk sırada yer almaktadır. Üretim değeri bakımından önde gelen diğer maden ürünleri kömür, potas, demir cevheri ve bakırdır. Bu beş ürünün toplam üretim değeri 45,4 milyar Kanada dolarıdır.

Kanada, potas üretiminde dünya lideridir ve elmas, değerli taşlar, altın, platin grubu metaller, titanyum, uranyum ve birincil alüminyum üretiminde de dünya genelinde ilk beş üretici arasında yer almaktadır.

Potas üretiminin tamamına yakını Saskatchewan eyaletinde yapılmaktadır. Altın üretimi ağırlıklı olarak Ontario ve Quebec eyaletlerinde gerçekleşmektedir. Quebec ise birincil alüminyum üretiminde önemli bir merkez olup, hidroelektrik kaynaklı enerjisi sayesinde düşük karbonlu üretim avantajına sahiptir.

Lityum, grafit ve nadir toprak elementleri, batarya teknolojileri ve elektrikli araçlar açısından stratejik öneme sahip kritik mineraller arasında yer almaktadır. Kanada, bu mineraller bakımından zengin rezervlere sahiptir. 2022 yılında başlatılan Kritik Mineraller Stratejisi kapsamında bu alandaki yatırımlara 4 milyar Kanada doları tutarında kamu desteği sağlanmaktadır.

Kanada'nın maden sektörüne ilişkin detaylı istatistiklere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://natural-resources.canada.ca/minerals-mining/mining-data-statistics-analysis/minerals-economy>

Maden İhracatı

2024 yılında 153 milyar Kanada doları değerindeki maden ihracatı, Kanada'nın toplam mal ihracatının %21'ini oluşturmuştur.

Kanada'nın 2024 yılında en fazla ihraç ettiği maden ürünleri arasında altın (40.2 milyar CAD), demir ve çelik (20.6 milyar CAD), alüminyum (17.4 milyar CAD), demir cevheri (10.7 milyar CAD), bakır (10.2 milyar CAD), kömür (8.8 milyar CAD), potas (8 milyar CAD) ve nikel (4.6 milyar CAD) öne çıkmaktadır.

Kanadalı Maden Şirketlerin Yurtdışı Varlıkları

Kanadalı maden şirketleri dünya genelinde faaliyet göstermektedir. 2024 yılında Kanadalı şirketlerin toplam maden varlıklarının değeri 352.6 milyar Kanada doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun 240.6 milyar Kanada doları, Kanadalı şirketlerin yurtdışındaki maden varlıklarıdır.

Kanadalı madencilik şirketlerinin yurt dışındaki varlıklarının en fazla bulunduğu ilk on ülke sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri, Şili, Panama, Brezilya, Zambia, Meksika, Peru, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Arjantin ve Dominik Cumhuriyeti'dir.

Kanada'da Maden ve Altyapı Projelerinin Hızlandırılmasına Yönelik Düzenlemeler

Büyük altyapı projelerini hızlandırmayı amaçlayan C-5 yasası, Haziran 2025 tarihinde Kanada Parlamentosundan geçerek yasalasmıştır. Yasa kapsamında, Major Projects Office (MPO) tarafından ulusal çıkar açısından öncelikli olarak değerlendirilen projelerin onay süreçlerinin hızlandırılması ve bazı yasal gerekliliklerden muaf tutulması öngörülmektedir. Bu çerçevede, büyük projelerin iki yıl içinde onaylanması hedeflenmektedir.

Bill 5 isimli benzer amaçlı bir yasa da Ontario eyaletinde Haziran 2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu yasa, Ontario hükümetine özel ekonomik bölgeler oluşturma yetkisi vermekte önemli projelerin bazı düzenlemelerden muaf tutulabilmesine imkan tanımaktadır. Yasanın özellikle, Ontario sınırları içindeki, kromit, bakır, çinko, altın ve lityum gibi kritik maden rezervleri bulunan Ring of Fire madencilik bölgesindeki yatırımları hızlandırması amaçlamaktadır.

Kanada genelinde Major Projects Office (MPO) tarafından önceliklendirilmesi değerlendirilen başlıca madencilik projeleri şunlardır:

- McIlvenna Bay Bakır Madeni (Saskatchewan): Bakır ve çinko üretimi planlanmaktadır.
- Red Chris Madeni Genişlemesi (British Columbia): Bakır ve altın üretimi planlanmaktadır.
- Canada Nickel Nikel Madeni Projesi (Ontario): Nikel üretimi planlanmaktadır.
- Nouveau Monde Graphite Grafit Madeni Projesi (Quebec): Grafit üretimi planlanmaktadır.
- Northcliff Resources Tungsten Madeni Projesi (New Brunswick): Tungsten üretimi planlanmaktadır.
- Ring of Fire Projesi (Ontario): Nikel, krom, kobalt, platin, bakır ve paladyum üretimi planlanmaktadır.

Enerji, Petrol, Doğalgaz

2024 yılında Kanada'nın enerji sektörü, ülke gayri safi yurt içi hasılasına (GSYH) doğrudan 232 milyar Kanada doları, dolaylı olarak ise 50 milyar Kanada doları katkı sağlamıştır. Bu tutar, Kanada'nın toplam GSYH'sinin %9,8'sine karşılık gelmektedir. Enerji sektörü, 316 bini doğrudan olmak üzere toplam 744 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Elektrik Üretimi

Elektrik üretiminin %62'si hidroelektrik, %13'ü nükleer, %13'ü doğalgaz ve %8'i diğer yenilenebilir kaynaklardan elde edilmektedir.

Kanada, Çin ve Brezilya'nın ardından dünyanın en büyük üçüncü hidroelektrik üreticisidir. Ülkede 500'den fazla hidroelektrik santrali bulunmaktadır.

Uranyum ve Nükleer Enerji

Kanada, Kazakistan'ın ardından dünyanın en büyük ikinci uranyum üreticisidir. Uranyumun tamamı Saskatchewan eyaletinde üretilmektedir. Uranyumun %85'i ihraç edilmekte, %15'i ise Ontario ve New Brunswick'teki nükleer santrallerde tüketilmektedir.

Kanada ayrıca, uranyum ile çalışan CANDU adı verilen nükleer reaktör teknolojisine sahiptir. Kanada'da 19 adet CANDU reaktörü faaliyet göstermektedir. Ayrıca, Romanya, Çin, Güney Kore, Hindistan ve Arjantin'de faaliyet gösteren 9 adet CANDU reaktörü bulunmaktadır.

Petrol ve Doğalgaz

Kanada, petrol ve doğalgaz üretiminde önde gelen ülkelerden biridir. 2024 yılı itibarıyla günlük ortalama 5.1 milyon varil petrol üretimi ile dünyanın dördüncü büyük petrol üreticisi, yıllık ortalama 18.8 milyar cubic feet/gün doğalgaz üretimi ile beşinci büyük doğal gaz üreticisi konumundadır. Kanıtlanmış ham petrol rezervleri 172 milyar varil civarındadır ve bunun yaklaşık %95'i Alberta eyaletindedir.

Kanada'nın enerji ihracatı 2024 yılında 208 milyar Kanada doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun 188 milyar Kanada doları petrol ve doğalgazdan oluşmaktadır. Ham petrol ihracatının yaklaşık %96'sı ve doğalgaz ihracatının neredeyse tamamı ABD pazarına yönelmektedir. Ancak son dönemde ABD ile yaşanan ticari gerilimler, Kanada'yı enerji ihracatında pazar çeşitlendirmesine zorlamaktadır.

Bu doğrultuda, British Columbia'nın Kitimat kentinde kurulan sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) Canada tesisi 2025 itibarıyla faaliyete geçmiş ve Kanada'ya Asya pazarına doğrudan LNG ihracatı yapma imkanı sağlamıştır. Bu tesis, Kanada'da faaliyete geçen ilk büyük ölçekli LNG projesidir. Ayrıca British Columbia eyaletinde yeni LNG tesisi yatırımları planlanmaktadır.

Diğer taraftan, Alberta eyaleti, petrolün Asya pazarına ulaştırılması amacıyla Pasifik kıyısına yeni boru hatlarının inşa edilmesini talep etmektedir.

Bu çerçevede Başbakan Mark Carney ile Alberta Başbakanı Danielle Smith, Kasım 2025'te batı kıyısına yeni bir petrol boru hattı inşa edilmesine ilişkin bir mutabakat imzalamıştır. Projenin 2027–2040 döneminde aşamalı olarak hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Mutabakat ayrıca Alberta'da planlanan Pathways Plus karbon yakalama ve depolama projesinin hızlandırılmasını da kapsamaktadır. Bu proje ile karbon yoğunluğu daha düşük petrol üretimi ve ihracatı hedeflenmektedir.

Kanada petrol ve doğalgaz sektörü, sahip olduğu büyük rezervler, üretim kapasitesi ve artan LNG yatırımlarıyla ülke ekonomisi açısından stratejik öneme sahip bir alandır. Kanada'nın enerji sektörüne ilişkin detaylı istatistiklere aşağıdaki linkten ulaşılabilir.

<https://energy-information.canada.ca/en/energy-facts>

Enerji Projeleri

Kanada genelinde Major Projects Office (MPO) tarafından önceliklendirilmesi değerlendirilen

başlıca enerji projeleri şunlardır:

- LNG Canada Faz 2 (British Columbia): Dünyanın en büyük ikinci LNG tesisi olacak proje kapsamında Asya ve Avrupa pazarlarına sıvılaştırılmış doğal gaz ihracatı hedeflenmektedir.
- Ksi Lisims LNG Projesi (British Columbia): British Columbia'nın kuzeyinde kurulması planlanan LNG ihracat terminali, Kanada'nın Asya pazarına yönelik LNG ihracat kapasitesinin artırılmasını amaçlamaktadır.
- Darlington Yeni Nükleer Projesi (Ontario): Kanada'nın küçük modüler reaktör (SMR) teknolojisini kullanan ilk nükleer santral olması planlanmaktadır.
- Atlantik Bölgesi Rüzgar Enerjisi Projeleri (Nova Scotia, Prince Edward Island, Newfoundland & Labrador): Denizüstü rüzgar potansiyelinin değerlendirilmesine yönelik büyük ölçekli yatırımları kapsamaktadır.
- Alberta Karbon Yakalama ve Depolama Projesi: Petrol ve doğalgaz üretiminden kaynaklanan karbon emisyonlarının yakalanması ve depolanması yoluyla enerji sektöründe temiz dönüşümün hızlandırılmasını amaçlamaktadır.

Savunma Sanayi

Kanada savunma sanayisinin 2022 yılında GSYH'ye ekonomik katkısı 9.6 milyar Kanada doları olarak gerçekleşmiştir. Sektör, 61 bini doğrudan olmak üzere 81 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Savunma sanayi 2022 yılında 585 firma tarafından 14.3 milyar Kanada doları gelir üretmiştir. %63'ü ABD'ye olmak üzere 7 milyar Kanada doları mal ve hizmet ihracatı gerçekleştirmiştir.

Kanada, 2025 NATO Zirvesi'nde kabul edilen yeni savunma harcama hedefi doğrultusunda, savunma bütçesini 2035 yılına kadar kademeli olarak gayrisafi yurt içi hasılanın (GSYH) %5'ine çıkarma taahhüdünde bulunmuştur. Kanada halihazırda GSYH'sinin yaklaşık %1.5'ini savunmaya ayırmakta olup kısa vadede %2 seviyesine ulaşmayı planlamaktadır.

Ana Ürün ve Hizmetler

Kanada'da üretilen savunma ürünleri arasında hafif zırhlı araçlar, gemi tabanlı sensörler ve radarlar, askeri nakliye helikopterleri, özel görev uçakları, uçak parçası, motor imalatı ve uçak bakım, onarım ve revizyon (MRO) hizmetleri bulunmaktadır.

Montreal, havacılık sektöründe önemli bir merkez konumundadır ve Airbus, Bombardier, Pratt & Whitney, CAE, Safran ve Rolls-Royce gibi üreticilere ev sahipliği yapmaktadır.

- Ontario (toplam gelirin %36'sı): Savaş Aracı İmalatı, Hava Sensörleri ve Uyarı Sistemleri, Uçak ve Uçak Parçaları İmalatı.
- Quebec (toplam gelirin %24'ü): Mühimmat ve Diğer Silahlar, Uçak Bakım, Onarım ve Revizyonu, Uçak ve Uçak Parçaları İmalatı.
- Batı ve Kuzey Kanada (toplam gelirin %20'si): Uçak Bakım, Onarım ve Revizyonu, Denizcilik Gemi İnşa ve Tasarımı, Denizcilik Gemisi Bakım, Onarım ve Revizyonu.

- Atlantik Kanada (toplam gelirin %20'si): Denizcilik Gemisi Bakım, Onarım ve Revizyonu, Denizcilik Gemi İnşa ve Tasarımı.

Önemli Firmalar

- Havacılık ve Simülasyon: CAE, Bombardier Defense, Magellan Aerospace, Pratt & Whitney Canada.
- Denizcilik ve Gemi İnşa: Irving Shipbuilding, Seaspan Shipyards, Davie.
- Kara Sistemleri: General Dynamics Land Systems-Canada, Rheinmetall Canada, Colt Canada.
- Teknoloji ve Sistemler: General Dynamics Mission Systems - Canada, MDA Space, Lockheed Martin Canada, L3 Harris Canada

Kanada'nın savunma sektörüne ilişkin detaylı istatistiklere aşağıdaki linkten ulaşılabilir.

<https://ised-isde.canada.ca/site/aerospace-defence/en/state-canadas-defence-industry#p1>

Savunma Yatırım Ajansı (DIA)

Defence Investment Agency (DIA), Kanada hükümeti tarafından 2 Ekim 2025 tarihinde kurulmuş olup merkezi Ottawa'dadır. Kurum, Kanada'nın savunma sanayi yatırımlarını ve alımlarını tek bir merkezden koordine etmeyi amaçlamaktadır. DIA'nın temel görevi, savunma tedarik süreçlerini hızlandırmak, bürokrasiyi azaltmak ve yerli savunma sanayii yatırımlarını teşvik etmektir.

Kanada Savunma Sanayi Stratejisi

Kanada hükümeti, savunma sanayinin güçlendirilmesi, yerli üretim kapasitesinin artırılması ve savunma tedarik süreçlerinin hızlandırılması amacıyla 2026 yılı Şubat ayında Defence Industrial Strategy adlı yeni bir politika çerçevesi açıklamıştır. Söz konusu strateji kapsamında yaklaşık 6,6 milyar Kanada doları bütçe ayrılmıştır.

Bu çerçevede, önümüzdeki 10 yıl içerisinde;

- Savunma alımlarının %70'inin Kanadalı firmalara verilmesi,
- Savunma sanayi gelirlerinin %240'tan fazla artırılması,
- Savunma ihracatının %50 oranında artırılması,
- Savunma Ar-Ge yatırımlarının %85 oranında artırılması,
- Savunma sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerin gelirlerinin yıllık 5,1 milyar dolar artırılması,
- Kanada ekonomisinde 125 bin yeni istihdam oluşturulması,
- Askeri araç ve ekipmanların operasyonel hazır olma oranının %75-85 seviyelerine çıkarılması hedeflenmektedir.

Strateji ile Kanada'nın savunma alanında ABD ve diğer dış tedarikçilere olan bağımlılığının azaltılması, yerli savunma sanayinin güçlendirilmesi ve savunma tedarik süreçlerinin hızlandırılması amaçlanmaktadır. Söz konusu strateji belgesine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

ABD'den F35 Alımı

Kanada, ABD ile yaşanan siyasi ve ticari gerilimlerin ardından F-35 alım kararını gözden geçirme kararı almıştır. Kanada hükümeti, F-35 alımının gözden geçirileceğini veya Kanada'da montaj ve bakım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine imkan tanıyabilecek alternatif seçeneklerin değerlendirileceğini açıklamıştır. Kanada, mevcut anlaşma çerçevesinde Lockheed Martin'den toplam 88 adet F-35 uçağı tedarik etmeyi planlamaktadır.

Otomotiv

Kanada otomotiv sektörü ülkenin en büyük imalat sanayilerinden biridir. Otomotiv sektörü, Kanada GSYH'sine 16.8 milyar Kanada doları katkı sağlamaktadır. Sektör, 125 bini doğrudan olmak üzere 427 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Son yıllarda otomotiv üretimi yıllık 1.1-1.6 milyon arasında seyretmiş, 2024 yılında ise otomotiv üretimi 1.3 milyon olarak gerçekleşmiştir. Otomotiv satışları ise 1.5-2 milyon arasında seyretmekte olup 2024 yılında 1.8 milyon adet araç satılmıştır.

Üretim kapasitesi ağırlıklı olarak Ontario Eyaleti'nde yoğunlaşmış olup, General Motors, Ford, Stellantis, Toyota ve Honda firmalarının üretim tesisleri bulunmaktadır. Önde gelen otomotiv parçası üreticileri ise Martinrea, Linamar ve Magna firmalarıdır.

Ülkedeki otomotiv sektörünün en büyük avantajı dünyanın en büyük otomotiv pazarlarından biri olan ABD'ye yakınlığıdır. Kanada'da üretilen araçların yaklaşık %90'ı ABD'ye ihraç edilmektedir. Bu yüksek oran, Kanada otomotiv sanayisinin ABD pazarına olan güçlü entegrasyonunu ve bağımlılığını göstermektedir.

Kanada hükümeti 2035 yılında yeni araç satışlarının %75'inin, 2040 yılında ise %90'ının elektrikli araçlardan oluşmasını hedeflemektedir. Bu doğrultuda elektrikli araçların yaygınlaşmasını desteklemek için teşvik mekanizmaları uygulanmaktadır. Sıfır emisyonlu araç satın alan bireylere 5.000 Kanada dolarına kadar hibe sağlanmaktadır. Ancak söz konusu teşvikler Kanada'da ve Kanada ile serbest ticaret anlaşması bulunan ülkelerde üretilen elektrikli araçlarla sınırlandırılmıştır. Bu çerçevede, Türkiye menşeli araçlar söz konusu teşviklerden yararlanamamaktadır.

Kanada hükümeti son yıllarda sektörü özellikle elektrikli araçlar (EV) ve batarya teknolojileri alanında stratejik öncelik haline getirmiştir. Ülkenin lityum, nikel ve kobalt gibi kritik madenler bakımından zengin kaynaklara sahip olması, elektrikli araç tedarik zincirinde stratejik bir avantaj yaratmaktadır. Bu çerçevede birçok firma büyük ölçekli batarya yatırımları planlamaktadır. Kanada hükümeti de elektrikli araç ve sıfır emisyon teknolojilerine ilişkin yatırımları teşvik programları ile desteklemektedir.

Bununla birlikte, ABD'nin uyguladığı gümrük tarifeleri Kanada otomotiv sektörünü olumsuz etkilemektedir. ABD'ye ihracata bağımlı olan sektör, bu tarifeler nedeniyle maliyet baskısı yaşamakta, bu da üretim ve yatırım kararlarında belirsizlik yaratmaktadır.

Otomotiv sektörüne ilişkin istatistiklere aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir.

<https://ised-isde.canada.ca/site/ised/en/canadian-automotive-industry>

<https://www.cvma.ca/industry/facts/>

Demir Çelik

Çelik sektörü, Kanada GSYH'sine 4.2 milyar Kanada doları katkı sağlamaktadır. Sektör, 23 bini doğrudan olmak üzere 100 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Ontario ve Quebec eyaletlerinde yoğunlaşan çelik üretimi 2024 yılında 12.3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Kanada, çelik üretiminde dünyada 16. Sırada yer almaktadır. Buna ilaveten, Kanada önemli bir demir cevheri üreticisi olup 8.9 milyar Kanada doları değerinde 58 milyon ton demir cevheri ihracatı bulunmaktadır. Ayrıca, 4.8 milyon ton çelik hurda ihracatı bulunmaktadır.

Çelik sektörüne ilişkin detaylı istatistiklere aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.canadaaction.ca/canadian-steel-sector-facts>

Kanada demir çelik ve alüminyum sektörü ABD'ye ihracat odaklıdır. Kanada söz konusu sektörlerde ihracatının yüzde doksanını ABD'ye gerçekleştirmektedir. ABD, 2025 yılında Kanada dahil olmak üzere tüm ülkelere demir çelik ve alüminyum ürünlerinde %50 gümrük vergisi uygulamaya başlamıştır.

ABD'nin gümrük vergileri, Kanada çelik sektörünü ciddi biçimde olumsuz etkilemiş olup ABD'ye ihracatta önemli düşüş görülmektedir. Kanada'nın çelik ihracatının yaklaşık %90'ı ABD pazarına yönelmektedir. Bu gelişmeler sonucunda Kanada çelik endüstrisi, artan maliyetler ve pazar kaybı riskiyle karşı karşıya kalmış ve sektör temsilcileri federal hükümet nezdinde yoğun bir politika baskısı oluşturmaya başlamıştır.

Bu çerçevede Kanada, çelik ithalatına yönelik koruyucu ticaret önlemlerini devreye almıştır. Bu kapsamda:

- Serbest ticaret anlaşması (STA) olmayan ülkelere gelen çelik ürünleri için tarife kotası, 2024 yılı ithalat seviyesinin %20'si ile sınırlandırılmıştır. Bu seviyeyi aşan ithalat %50 oranında ek gümrük vergisine tabi tutulmaktadır. Söz konusu düzenleme, Türkiye'nin Kanada'ya yönelik çelik ihracatını da önemli ölçüde olumsuz etkilemektedir. Anılan vergiye tabi çelik ürünlerine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.canada.ca/en/department-finance/news/2025/06/tariff-rate-quotas-on-imports-of-steel-mill-products.html>

- CUSMA dışındaki STA ortağı ülkelere ithal edilen çelik ürünleri için tarife kotası, 2024 yılı seviyesinin %75'i ile sınırlandırılmıştır.
- Birçok çelik türevi ürüne (rüzgar kuleleri, prefabrik yapılar, bağlantı elemanları, teller gibi)

menşe ayrımı gözetilmeksizin tüm ülkeleri kapsayacak şekilde %25 oranında ek gümrük vergisi uygulanmaya başlanmıştır. Söz konusu vergiye tabi ürünlere ise aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.canada.ca/en/department-finance/news/2025/12/list-of-steel-derivative-products-subject-to-25-per-cent-tariffs-effective-december-26-2025.html>

Söz konusu düzenlemeler sonucunda, özellikle Kanada ile STA'sı bulunmayan ülkelerin Kanada pazarına erişimi önemli ölçüde sınırlandırılmıştır.

Ayrıca, demir çelik sektöründe çeşitli ürünlerde birçok ülkeye karşı dampinge karşı önlem alınmıştır. Türkiye'ye karşı da 7 farklı çelik ürününe dampinge karşı önlem uygulanmaktadır.

Anılan vergi ve önlemler dolayısıyla Kanada'ya çelik ihracatında önemli oranda gerileme görülmektedir. İhracatçılarımızın söz konusu vergileri takip etmelerinde ve yeni damping soruşturmaları açılması halinde işbirliğinde bulunmalarında fayda görülmektedir.

Tarım ve Gıda

Tarım ve gıda sektörü, 149 milyar Kanada doları ile 2024 yılında ülke GSYH'sinin yaklaşık %7'sini oluşturmuştur. Sektör 2.3 milyon kişiye istihdam sağlamaktadır. Kanada, özellikle hububat, bakliyat ve et ürünlerinde küresel ölçekte önemli bir ihracatçı ülkedir.

Tarım ve gıda sektörüne ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://agriculture.canada.ca/en/sector/overview>

Hububat ve Baklagiller

Kanada, sahip olduğu geniş tarım arazileri ile önemli bakliyat ve hububat üreticisidir.

- Buğday ve Kanola (Kolza Yağı): Kanada, dünyanın en büyük kanola üreticisi ve ihracatçısıdır. En yoğun üretim Saskatchewan, Alberta ve Manitoba eyaletlerindedir.
- Baklagiller: Mercimek, nohut ve bezelye üretiminde Kanada, dünyanın önde gelen tedarikçilerindendir. Mercimek üretimi ağırlıklı olarak Saskatchewan'da yapılmaktadır.
- Mısır ve Soya: Ontario ve Quebec'te yoğunlaşmış olup, özellikle yem ve işlenmiş gıda sanayinde kullanılmaktadır.

Meyve, Sebze ve Kuruyemiş

Diğer taraftan, Kanada'da kış mevsimi uzun ve sert geçmektedir. Bu nedenle meyve ve sebze üretimi sınırlıdır. Kanada'da tüketilen taze meyvelerin %75'i ithal edilmektedir. Bu çerçevede Kanada, meyve, sebze ve kuruyemiş ürünleri bakımından önemli bir alıcı pazardır.

Hem taze hem de kurutulmuş, dondurulmuş, konserve edilmiş veya diğer şekillerde işlenmiş meyve, sebze ve kuruyemiş ürünleri büyük oranda ithal edilmektedir. Türkiye'den de Kanada'ya

fındık, kuru incir, kuru kayısı, kuru üzüm, taze narenciye, zeytinyağı, meyve suyu, salça, dondurulmuş ürünler gibi çeşitli meyve ve sebze ürünleri ihracatı bulunmaktadır.

Et, Süt ve Yumurta

Süt üretimi Quebec'te, tavukçuluk ise Ontario'da, kırmızı et ürünleri ise Alberta eyaletinde yoğunlaşmıştır.

Kanada'da, süt, süt ürünleri, tavuk ve yumurtada üretim kotası, fiyat tespiti ve ithalat kısıtı getiren tedarik yönetim sistemi uygulanmaktadır.

Söz konusu ürünlerde Kanada tarafından uygulanan ticareti kısıtlayıcı tedarik yönetim sistemi, yüksek gümrük vergileri ve sertifika problemleri gibi nedenlerden dolayı bu ürünlerin Kanada'ya ihracat potansiyeli mevcut durumda oldukça kısıtlıdır.

8. Standartlar ve Etiketleme

Kanada'da standartlar, sertifikasyon ve etiketleme gereklilikleri ülkemizden ve geleneksel ihracat pazarlarımızdan farklılık gösterebilmektedir.

Standartlar ve Belgelendirme

Kanada'da gümrük işlemleri Kanada Sınır Hizmetleri Kurumu (Canada Border Services Agency - CBSA) tarafından yürütülmektedir. Kanada'ya ithal edilen ürünler için izin, sertifika veya denetim gerektirebilecek devlet kurumları ve sorumluluğundaki düzenlemelere ilişkin bilgilere <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/reflist-listeref-eng.html> bağlantısından ulaşılabilmektedir.

Kanada Gıda Denetleme Ajansı (Canadian Food Inspection Agency - CFIA), gıda güvenliği standartlarının belirlenmesi, gıda ürünlerinin paketlenmesi ve etiketlenmesine ilişkin düzenlemelerden sorumlu kuruluştur. Gıda ürünlerinde gerekli belge ve standartlarla ilgili bilgilere https://airs-sari.inspection.gc.ca/airs_external/english/decisions-eng.aspx adresinden gümrük tarife pozisyonu ile sorgulama yapılarak erişilebilmektedir.

Etiketleme

Gıda ürünleri, Kanada Gıda Denetleme Ajansı tarafından belirlenen etiketleme kurallarına tabidir. Etiketlerdeki temel bilgiler hem İngilizce hem de Fransızca olarak yer almalıdır.

Etiketleme kurallarına ilişkin detaylı bilgilere aşağıda yer alan bağlantılardan ulaşılabilmektedir.

<https://inspection.canada.ca/en/food-labels/labelling/industry>

Ambalajlı gıdalarda, ürünün besin içeriğine ilişkin bilgileri içeren Besin Değerleri Tablosu (Nutrition Facts Table) bulunması zorunludur. Konuya ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

<https://inspection.canada.ca/en/food-labels/labelling/industry/nutrition-labelling>

Ayrıca, paketli gıdalarda, Front-of-Package (FOP) Nutrition Symbol olarak adlandırılan ön yüzde yer alan yeni bir uyarı etiketi kullanımı 2026 yılı itibarıyla zorunlu hale gelmiştir. Bu semboller, doymuş yağ, şeker veya sodyum oranı yüksek ürünlerde ambalajın ön yüzünde yer almakta olup tüketicilerin bu ürünleri hızlıca tespit edebilmesini amaçlamaktadır. Konuya ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.canada.ca/en/health-canada/services/food-nutrition/legislation-guidelines/guidance-documents/front-package-nutrition-symbol-labelling-industry.html>

Gıda dışı ürünlerin etiketleme esasları, Kanada Rekabet Bürosu (Competition Bureau) düzenlenmektedir. Gıda dışı paketlenmiş tüketici ürünleri, tekstil ürünleri ve değerli metallerin etiketlenmesine ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://competition-bureau.canada.ca/en/labelling>

9. Şirket Kuruluşuna İlişkin Bilgiler

Kanada’da ticari faaliyetler, şahıs işletmesi, genel ortaklık ve sermaye şirketi (corporation) olmak üzere üç temel yasal yapı altında yürütülmektedir. Kurumsal ve uzun vadeli faaliyet planlayan firmalar bakımından başlıca işletme yapısı sermaye şirkettir.

İşletme türlerine ilişkin bilgilere aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.bdc.ca/en/articles-tools/start-buy-business/start-business/advantages-different-business-structures>

Şahıs İşletmesi (Sole Proprietorship) ve Genel Ortaklık (General Partnership)

Şahıs işletmesinde, işletme ile sahibi arasında hukuki bir ayrım bulunmamaktadır. Tüm varlık ve yükümlülükler doğrudan işletme sahibine aittir. Sınırsız sorumluluk yapısı nedeniyle büyük ölçekli ticari faaliyetlerde genellikle tercih edilmemektedir.

Genel ortaklık, iki veya daha fazla kişinin ortak ticari faaliyet yürütmek üzere oluşturduğu işletme yapısıdır. Ayrı bir tüzel kişilik bulunmamakta, ortaklar borç ve yükümlülüklerden bireysel ve müştereken sorumlu olmaktadır. Bu nedenle büyük ölçekli ticari faaliyetlerde genellikle tercih edilmemektedir.

Şahıs işletmeleri ve ortaklıklar, eyalet düzeyinde kaydedilmekte olup kuruluş işlemleri ilgili yerel kayıt otoriteleri nezdinde yürütülmektedir. Detaylı bilgilere aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.canada.ca/en/services/business/start/register-with-gov/register-sole-prop-partner.html>

Sermaye Şirketi (Corporation)

Kurumsal ve uzun vadeli faaliyet planlayan firmalar bakımından en yaygın tercih edilen işletme

yapısı sermaye şirkettir. Sermaye şirketleri, sahiplerinden ayrı bir tüzel kişiliğe sahiptir. Borç ve yükümlülüklerden şirketin kendisi sorumlu olup hissedar ve yöneticilerin sorumluluğu koydukları sermaye ile sınırlıdır. Şirketler, hissedarlarca seçilen yönetim kurulu aracılığıyla yönetilmekte ve kurumlar vergisine tabi tutulmaktadır. Elde edilen karın temettü olarak dağıtılması halinde ise hissedar düzeyinde ayrıca vergilendirme söz konusu olmaktadır.

Sermaye şirketleri Kanada’da federal veya eyalet düzeyinde kurulabilmektedir. Kayıt süreci kapsamında şirketin kuruluş belgesinin (Articles of Incorporation) temin edilmesi, Kanada Gelir İdaresi nezdinde işletme numarası (Business Number) ile kurumlar vergisi hesabının oluşturulması gerekmektedir.

Sermaye şirketi kuruluşuna ilişkin bilgilere aşağıda yer alan bağlantılardan ulaşılabilir.

<https://www.canada.ca/en/services/business/start/register-with-gov/register-corp.html>

Federal düzeyde: <https://ised-isde.canada.ca/site/corporations-canada/en/business-corporations/how-incorporate-business>

Eyalet düzeyinde: <https://ised-isde.canada.ca/site/corporations-canada/en/register-federal-corporation-province-or-territory>

Federal ve Eyalet Düzeyinde Şirket Kuruluşunda Temel Farklar

Kanada’da bir sermaye şirketi kurarken federal veya eyalet düzeyinde kuruluş modellerinden birinin tercih edilmesi gerekmektedir. Her iki kuruluş modeli de vergisel avantajlar bakımından benzer nitelikler taşımakla birlikte, kuruluş süreçleri ve idari yükümlülükler açısından farklılık göstermektedir.

Federal düzeyde şirket kuruluşu, ticaret unvanının Kanada genelinde korunması ve şirket merkezinin farklı eyaletlere taşınabilmesine imkan tanıması bakımından avantaj sağlamaktadır. Ayrıca federal kuruluş modeli, şirketin Kanada genelinde kurumsal kimliğini güçlendiren ve uluslararası iş çevreleri nezdinde tanınırlığını artıran bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, federal şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin en az %25’inin Kanada vatandaşı veya daimi ikamet sahibi olması zorunluluğu bulunmakta olup bu durum yabancı yatırımcılar açısından sınırlayıcı olabilmektedir.

Eyalet düzeyinde şirket kuruluşu, yönetim kurulu üyelerine ilişkin Kanada vatandaşlığı veya daimi ikamet şartı bulunmaması nedeniyle yabancı yatırımcılar açısından daha esnek bir seçenek sunmaktadır. Vergisel yükümlülükler bakımından federal ve eyalet düzeyinde kurulan şirketler benzer uygulamalara tabidir. Hukuki çerçeve farklı mevzuatlara dayanmakla birlikte temel kurumsal yapı ve sorumluluk esasları bakımından büyük ölçüde örtüşmektedir. Eyalet düzeyinde kurulan şirketler, diğer eyaletlerde de “extra-provincial” kayıt yaptırarak faaliyet gösterebilmektedir.

Federal veya eyalet düzeyinde kurulmuş olmasına bakılmaksızın, şirketlerin kuruluş yeri dışında başka eyaletlerde faaliyet göstermesi halinde ilgili eyaletlerde ayrıca “extra provincial” şirket kaydı yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, yabancı şirketler Kanada’da ayrı bir sermaye şirketi kurmaksızın, ilgili eyaletlerde “extra-

provincial” kayıt yaptırarak doğrudan faaliyet gösterebilmektedir. Bu modelde Kanada’da ayrı bir tüzel kişilik oluşmamakta, hukuki sorumluluk doğrudan ana şirkete ait olmaktadır. Bu yapıda firma Kanada’da “yabancı şirket” statüsünde faaliyet göstermektedir. Bu nedenle elde edilen karın Kanada’da stopaj vergisine tabi olmaksızın tutulması mümkün değildir. Elde edilen kar transfer edilmiş kabul edilmekte ve “branch profits tax” kapsamında stopaj vergisine tabi tutulmaktadır.

Federal ve Eyalet Düzeyinde Şirket Kuruluşu Karşılaştırması

	Federal Düzeyde	Eyalet Düzeyinde
İsim Koruması	Kanada genelinde	Yalnızca eyalette
Kuruluş Harcı	200 CAD	300 CAD (Ontario)
Direktör Şartı	Direktörlerin en az %25’i Kanada vatandaşı veya ikamet sahibi olmalıdır	İkamet / vatandaşlık şartı yoktur
Extra-Provincial Kayıt	Herhangi bir eyalette faaliyet halinde gereklidir	Şirketin kurulduğu eyalet dışında faaliyet halinde gereklidir
Kayıt otoritesi	Corporations Canada	İlgili eyalet kurumu (örneğin Ontario Business Registry)
İşlem Süresi	2–5 iş günü	1–3 iş günü

Federal ve eyalet düzeyinde şirket kuruluşundaki farklara aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.ontariobusinesscentral.ca/blog/what-are-the-differences-between-a-federal-and-ontario-corporation/>

Kurumlar Vergisi

Kanada’da kurumlar vergisi federal ve eyalet düzeyinde uygulanmaktadır. Federal kurumlar vergisi oranı %15 olup eyalet vergileri eyalete göre değişmekle birlikte genellikle %8–16 arasında değişmektedir. Bu çerçevede toplam kurumlar vergisi oranı çoğu eyalette yaklaşık %23–31 seviyesindedir.

Kurumlar vergisine ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/businesses/topics/corporations/corporation-tax-rates.html>

Gelir Vergisi

Gelir üzerinden alınan vergiler de federal ve eyalet bazında ayrı ayrı tahsil edilmekte ve gelir dilimlerine göre farklılık göstermektedir. Federal gelir vergisi, gelir dilimine göre %14 ile %33 arasında, eyalet gelir vergisi oranları ise %4 ile %21 arasında değişmektedir.

Konuya ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/individuals/frequently-asked-questions-individuals/canadian-income-tax-rates-individuals-current-previous-years.html>

Vize Uygulaması

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının sahip olduğu tüm pasaport türleri Kanada’ya seyahatlerde

vizeye tabidir. Vize başvurularının planlanan seyahatten en az iki ay önce yapılması tavsiye edilmektedir.